

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ
CENTRUM BIOLOGIE, GEOVĚD A ENVIGOGIKY

PAVOUCI PR ZLÍN
BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Gabriela Přibáňová

Přírodovědná studia, obor biologie se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Ivana Hradská

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni 30. června 2015

.....
vlastnoruční podpis

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala Mgr. Ivaně Hradské za odborné vedení, cenné rady a pomoc při determinaci. Dále mé poděkování patří Doc. RNDr. Michalovi Merglovi, CSc. a Mgr. Veronice Kaufnerové za ochotu a pomoc při úpravě této bakalářské práce. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat Ing. Václavovi Kokoškovi za poskytnutí materiálů, z kterých jsem čerpala při zpracování této bakalářské práce. Také bych ráda poděkovala celé mé rodině, která mě celou dobu během zpracování podporovala.

ZDE SE NACHÁZÍ ORIGINAL ZADÁNÍ KVALIFIKAČNÍ PRÁCE.

OBSAH

1	ÚVOD	3
2	CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ PR ZLÍN	5
2.1	GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ	5
2.2	GEOLOGICKÁ A GEOMORFOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA	5
2.3	ZAJÍMAVOSTI O PR ZLÍN	5
2.4	PŘEHLED PŘEDEŠLÝCH VÝZKUMŮ	6
2.5	KLIMATICKÉ POMĚRY	6
2.6	BOTANICKÁ CHARAKTERISTIKA	6
2.7	ZOOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA	7
3	METODIKA SBĚRU	8
3.1	METODY SBĚRU PAVOUKŮ	8
3.1.1	Konzervace materiálů	8
3.1.2	Smýkání	8
3.1.3	Sklepávání	8
3.1.4	Prosev	9
3.1.5	Zemní pasti	9
3.1.6	Individuální sběr	9
3.2	METODIKA VYHODNOCENÍ	10
3.2.1	Determinace pavouků/jedinců	10
3.2.2	Zhodnocení podle Katalogu pavouků České republiky	10
3.2.3	Vyhodnocení pomocí atlasu Pavouci České republiky	12
3.2.4	Dominance	13
3.2.5	Sørensenův index podobnosti	13
4	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA PAVOUKŮ	14
4.1	VELIKOST TĚLA	14
4.2	TVAR TĚLA	14
4.3	HLAVOHRUŽ	14
4.4	CHELICERY	15
4.5	MAKADLA	16
4.6	NOHY	16
4.7	ZADEČEK	17
5	OBEČNÁ CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ČELEDÍ	18
5.1	SKLÍPKÁNKOVITÍ (ATYPIDAE)	18
5.2	KŘÍŽÁKOVITÍ (ARANEIDAE)	19
5.3	PLACHETNATKOVITÍ (LINYPHIIDAE)	20
5.4	BĚŽNÍKOVITÍ (THOMISIDAE)	20
5.5	MALOOČKOVITÍ (SPARASSIDAE)	21
5.6	LOVČÍKOVITÍ (PISAUROIDAE)	21
5.7	SLÍDÁKOVITÍ (LYCOSIDAE)	22
5.8	ČELISTNATKOVITÍ (TETRAGNATHIDAE)	23
5.9	SKÁKAVKOVITÍ (SALTICIDAE)	23
5.10	SNOVAČKOVITÍ (THERIDIIDAE)	24
5.11	SKÁLOVKOVITÍ (GNAPHOSIDAE)	25
5.12	POKOUTNÍKOVITÍ (AGELENIDAE)	25
5.13	ŠESTIOČKOVITÍ (DYSDERIDAE)	26
5.14	ZOROVITÍ (MITURGIDAE)	27

5.15 ZÁPŘEDNÍKOVITÍ (CLUBIONIDAE)	27
5.16 OSTNÍKOVITÍ (<i>MIMETIDAE</i>)	27
5.17 ŠPLHALKOVITÍ (<i>ANYPHAENIDAE</i>)	28
5.18 LISTOVNÍKOVITÍ (<i>PHILLODROMIDAE</i>)	28
5.19 BRABENČÍKOVITÍ (<i>PHRUROLITHIDAE</i>)	28
6 PRAKTICKÁ ČÁST	30
6.1 KVANTITATIVNÍ VYHODNOCENÍ	55
6.2 KVALITATIVNÍ VYHODNOCENÍ	55
6.3 SYSTEMATICKÝ PŘEHLED A VYHODNOCENÍ NALEZENÝCH DRUHŮ	55
6.3.1 Vyhodnocení podle Sørensenova indexu podobnosti	55
6.3.2 Srovnání výsledků mezi 1. a 2. linií pomocí dominance	55
7 DISKUSE	57
8 ZÁVĚR	59
9 RESUMÉ	60
10 SEZNAM LITERATURY	61
11 SEZNAM PŘÍLOH	I
PŘÍLOHA 1	II
PŘÍLOHA 2	VIII

1 ÚVOD

Cílem této bakalářské práce bylo provést determinaci fauny pavouků, žijících v přírodní rezervaci Zlín. Výzkum byl zahájen 2. 4. 2014 a následně byl ukončen 9. 11. 2014.

Teoretická část nám přiblíží vybranou lokalitu PR Zlín z různých pohledů, doplněných o zajímavosti této oblasti. Dále zde jsou přiblíženy metodiky sběru a jsou i popsány jednotlivé metody sběru, které se na daném území prováděly. Samozřejmostí je vyhodnocení metodiky výsledků. V teoretické části této práce jistě nesmí chybět i popsání základní charakteristiky pavouků, obecná charakteristika jednotlivých čeledí, vyskytujících se na dané lokalitě a samozřejmě nesmí chybět i zmínka o ochraně přírody.

V praktické části této práce se autorka zaměřila na vytvoření přehledu nalezených druhů pavouků, jejich zařazení do příslušných čeledí a uvedení jejich českých a latinských názvů, jejich pohlaví, datum a samozřejmě příslušný způsob sběru. V této části můžeme nalézt zařazení nalezených pavouků v dané lokalitě do areálu rozšíření a do fytogeografické oblasti, jejich výskyt a typ stanoviště.

Obr. 1: Přírodní rezervace Zlín [1]

Obr. 2: Vymezení přírodní rezervace Zlín [2]

Obr. 3: Pohled na PR Zlín

2 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ PR ZLÍN

2.1 GEOGRAFICKÉ VYMEZENÍ

Zkoumané území se nalézá v Plzeňském kraji v okrese Plzeň-jih přibližně 1,5 km západojihozápadně od obce Snopoušovy (Matějková 2009). Je to bohatě smíšený teplomilný les (Anonymus 2011), nazývajícím se přírodní rezervace Zlín. V roce 1965 byla prohlášena jako Státní přírodní rezervace Zlín. Tato rezervace má rozlohu zhruba 17,75 ha a rozprostírá se na bohatě zalesněném hřbetu pahorku Zlín kolem nadmořské výšky 385,5 m n.m. (Matějková 2009).

2.2 GEOLOGICKÁ A GEOMORFOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Základem tohoto území je hornina spilit známá též pod názvem metabazalt, která tvoří ve vrcholových částech oblasti drobné skalní útvary. Tento horninový podklad pochází již ze svrchního proterozoika (Anonymus 2011). Metabazaltový základ hojný na živiny, poměrně členitý a rozmanitě orientovaný terén měly klíčový podíl na ztvarování lesních biotopů s hájovou xerothermní bazifilní flórou (Matějková 2009).

Povrch této rezervace je pokryt kambizeměmi. Tento typ půdy je charakteristický tím, že se jedná o středně hlubokou a kyselou zem. Tyto kambizemě se zde mohou vyskytovat i s přechody k mělké kambizemi rankerové až rankerům. Méně se zde vyskytují přechody k litozemím (Anonymus 2011).

2.3 ZAJÍMAVOSTI O PR ZLÍN

Již na počátku 20. století se na hřbetu rezervace vyskytovaly řady keřových a hajních společenstev. Nacházely se zde i rozlohy bez dřevin. Na tomto území byly stezky, které sloužily jako pasti na škodnou, neboť se sem dávaly nachystané sklopce. Tento les byl nějakou dobu využíván jako bažantnice (Anonymus 2011).

Na území dnešní rezervace Zlín byla zřejmě v minulosti i činná sopka. Bohužel tato informace se nepodařila zcela potvrdit historickými podklady.

2.4 PŘEHLED PŘEDEŠLÝCH VÝZKUMŮ

O tuto zajímavou oblast se již ve 2. polovině 19. století zajímal český básník F. L. Čelakovský. Postupem času zde byly provedeny jednotlivé výzkumy proslulých přírodovědců. Přírodní rezervaci se zabývala řada významných botaniků. Své výzkumy zde provedl známý český botanik F. Maloch, dále například V. Skalický, V. Vacek a V. Čejka a další biologové.

Botanik Mgr. V. Čejka na tomto území v roce 1982 provedl detailní inventarizaci zlínské flóry. Cílem jeho individuálních výzkumů spočívala determinace rostlinné vegetace. Součástí tohoto bádání bylo také zvýšit ochranu nad některými podstatnými rostlinami, neboť se zde nachází celá řada vzácných a zákonem chráněných rostlin (Matějková 2009).

2.5 KLIMATICKÉ POMĚRY

Oblast Plzeňského kraje je možno zařadit podle Quitta (1971) hlavně do mírně teplé oblasti. Nejteplejší a nejsušší oblastí v kraji je území, definované přibližně Plzeňskou pánví, která zasahuje podél řek až ke Stříbru, Domažlicím, od Klatov, Rokycan podél celé Berounky pod Plzni včetně povodí Střely (Anonymus 2004).

2.6 BOTANICKÁ CHARAKTERISTIKA

Naprostou část lesa tvoří několik druhů dubů pohybující se ve věku 80 let. Dále tu roste několik habrů. Na některých místech ještě rostou stromy, které jsou staré v rozmezí 60 až 100 let (Anonymus 2011). Přírodní rezervace Zlín je velmi bohatá, jak na faunu, tak i na flóru.

Výjimečně rozmanitá květena této rezervace zahrnuje velké množství vzácnějších druhů, které chrání zákon (Matějková 2009).

Ve svrchních částech studenějších úbočí (tedy na severu, severovýchodě a východě) je méně bohatá flóra. Projevují se zde jisté druhy typické spíše pro lesní porosty a acidofilní doubravy (Matějková 2009). V dávné době byly na severní stráni lesa zasazeny smrkové monokultury (Anonymus 2011). Tyto monokultury se začínají v dnešní době pomalu a jistě rozkládat (Matějková 2009). Společně se smrky zde byly vysázeny i jiné další dřeviny – trnovník akát, borovice, modřín (Anonymus 2011).

Naopak v lese na jihu, jihozápadě a západě je květena poměrně hojná. Můžeme zde nalézt značné populace bělozářky liliovitě (*Anthericum liliago*) společně se srpicí barvířskou (*Serratula tinctoria*), s plicníkem úzkolistým (*Pulmonaria angustifolia*), medovníkem meduňkolistým (*Melittis melissophyllum*), se zimozrázskem alpským

(*Polygala chamaebuxus*), s lilií zlatohlavou (*Lilium martagon*), řimbabou chocholičnatou (*Pyrethrum corymbosum*), se smldníkem jelení (*Peucedanum cervaria*) a jiné. V keřovém patře se rozptýleně vyskytuje jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), který je velmi vzácný a teplomilný (Matějková 2009). Po botanické stránce jsou též zcela významné úlomky travino-bylinných porostů, vyskytující se spíše při jihozápadní periférii lesa (Matějková 2009).

České a latinské názvy rostlin, vyskytující se na dané lokalitě, byly zaznamenány podle Klíče ke květeně České republiky (Kubát 2002).

2.7 ZOOLOGICKÁ CHARAKTERISTIKA

Zkoumaná lokalita není bohatá pouze na flóru, ale také na faunu. V přírodní rezervaci se nachází obrovské množství stromů.

Tyto stromy vytváří životní podmínky a vyhovující okolí pro některé ptáky, zejména pro ty, kteří hnízdí v jejich dutinách. Kromě různorodých druhů ptáků a savců tu žije několik druhů bezobratlých živočichů. Mezi typicky známé bezobratlé patří celá škála brouků, mnohonožek a stonožek. Někteří z nich patří k ohroženým druhům (Anonymus 2011).

Z individuálních entomologických výzkumů bylo zjištěno (Anonymus 2011), že v rezervaci žije velké množství brouků, jejich počet se pohybuje okolo 300 druhů. Z tohoto počtu je známo přibližně 75 druhů nosatců (*Coeliodes dryados*, *Curculio pellitus*, *Lasiornychites cavifrons* a další), dále sem patří 58 druhů nokturnálních a diurnálních motýlů. V této chráněné oblasti žije nespočet různých skupin brouků, kteří obývají především teplou část lesa. Mezi tyto brouky patří známí tesařici jako *Pedostrangalia revestita*, *Anaesthetis testacea*. Dále tato fauna zahrnuje druh kozlíčka *Mesosa nebulosa* a (Anonymus 2011).

3 METODIKA SBĚRU

Metodika této práce byla zaměřena na prozkoumání určitých druhů pavouků, vyskytujících se v přírodní rezervaci Zlín. Sběr araneofauny byl prováděn pomocí jednotlivých metod. Mezi metody sběru pavouků patří smýkání, sklepávání, prosev, zemní pasti, případně i individuální sběr.

Nezbytnými pomůckami pro sbírání pavouků jsou nádobka s lihem a měkká pinzeta. Ostatními vyhovujícími pomůckami jsou smýkací síť, bílá plastová miska a prosívadlo. (Kůrka et al. 2015).

3.1 METODY SBĚRU PAVOUKŮ

3.1.1 KONZERVACE MATERIÁLU

Pomocí uvedených metod se odchycení pavouci dávají do umělohmotných epruvet. Materiál se ukládá do epruvet, ve kterých je připraven zředěný roztok alkoholu. K uložení materiálu se zpravidla používá 70% ethanol. Následně k již usmrčeným pavoukům v epruvetách se přidávají popsané štítky z papíru. Na štítku musí být vždy uvedena konkrétní metoda, která byla použita. Štítek musí obsahovat příslušné datum s rokem, kdy byl sběr uskutečněn. Poté musí být uvedeno jméno lokality, kde bylo sbírání provedeno a nakonec také jméno sběratele.

3.1.2 SMÝKÁNÍ

Tento způsob sběru je velmi efektivní. Slouží k zachycení řady pavouků, kteří obývají flóru. Při této metodě se používá entomologická smýkací síť o rozměrech až 40 cm. Smýkání je vhodné pro lokality s vysoce rostoucí vegetací. Použití smyku je velmi jednoduché. Pomocí sítě je možno smýkat vegetaci (provádí se osmičky). Tímto postupem se zachytávají pavouci sedící na květeně. Veškerý obsah sítě se vysype do obyčejné misky. Následně se chycení pavouci vkládají pomocí pinzety do připravené epruvety se zředěným ethanolem (většinou 70%).

3.1.3 SKLEPÁVÁNÍ

Cílem této metody je získání pavouků, kteří žijí na větvích stromů. Nezbytnou součástí tohoto způsobu sběru je obyčejný deštník. Použití této techniky není nijak složité. Deštník se položí pod větve listnatého stromu a pomocí nalezené větve se sklepávají pavouci, jejichž úkrytem jsou stromy. Takto získaní pavouci se dávají pinzetou do epruvety s alkoholem. Sklepáváním lze často získat pavouky například z čeledi Thomisidae.

3.1.4 PROSEV

Tato metoda je zaměřena na získání pavouků, kteří jsou přizpůsobeni k životu na zemi. K prosevu je nutná potřeba prostého síta a misky. Použití prosevu není nikterak náročné. Do obyčejného síta se vloží veškerý materiál, který leží na zemi. Často se jedná o spadané listy, drobné větvičky, prach. Se sítem s již vloženým materiálem se pouze třese nad připravenou miskou. V misce zůstávají jen takto „odstředění“ pavouci, případně i zem. Odchytení pavouci se aplikují pomocí pinzety do epruvety s ethanolem. Pomocí této metody lze odchytil pavouky například z čeledi Lycosidae.

3.1.5 ZEMNÍ PASTI

K této metodě je zapotřebí použít dva běžné kelímky (například od jogurtu), které do sebe snadno zapadnou. Do prvního kelímku, který je vně, se propíchne malý otvor. Poté se do horní části téhož kelímku provrtá několik dalších otvorů. Dále se na určitém místě zkoumané lokality vyhloubí „jamka“, podle dané velikosti kelímku. Nakonec se do vnitřního kelímku nalije připravený zředěný roztok (např. kyselina octová či ocet), který působí jako feromon pro některé bezobratlé živočichy. Do těchto pastí jsou lapáni nejen pavouci, ale i některý hmyz.

Po založení pastí se čeká tři týdny. Po uplynutí této doby se musí veškerý materiál z pastí „přecedit“ pomocí sítky. Získaný materiál se vloží do pytlíku, na kterém musí být uvedena cedulka s jednotlivými údaji. Na cedulce musí být: datum a rok, název lokality, jméno a nakonec také, v jaké části území se zemní past nachází. V průběhu výzkumu jsou pasti uloženy v dolní části lesa se, v tomto případě se jedná o první linii a v horní části jde o druhou linii.

V situaci zřetelné viditelnosti zemní pasti je možné kelímek zamaskovat, aby nebudil zájem divoké lesní zvěře. Tento způsob sběru je nejefektivnějším ze všech možných metod. S touto technikou je možné získat nejen řadu pavouků, ale také jiné další bezobratlé (například brouky, stonožky a další). Nakonec je veškerý získaný materiál přebrán v laboratorních podmínkách.

3.1.6 INDIVIDUÁLNÍ SBĚR

Tato metoda je založena na vlastním sběru pavouků, při němž jsou pavouci vyhledáváni pod kůrou stromů, pod pařezy a středně velkými kameny.

3.2 METODIKA VYHODNOCENÍ

3.2.1 DETERMINACE PAVOUKŮ/JEDINCŮ

Veškerý materiál získaný pomocí jednotlivých metod (smýkání, prosev, sklepávání, zemní pasti a individuální sběr) byl důkladně přebrán a roztříděn v laboratoři. Následujícím krokem bylo determinovat jednotlivé jedince pavouků. Determinace pavouků byla prováděna v laboratoři pod binokulární lupou. Každý jedinec byl vložen do malé nádoby (tzv. eppendorfky), do které byl vpraven pomocí kapátka zředěný 70% ethanol. Dále byl do eppendorfky vložen štítek s jednotlivými údaji: lokalita, datum s rokem sběru, způsob sběru, čeleď, latinský název a pohlaví určeného pavouka.

Pavouci byli určeni pomocí klíče z knihy Naši pavouci (Buchar a Kůrka 1998), z atlasu Pavouci České republiky (Kůrka et al. 2015) a prostřednictvím obrázků na internetových stránkách [3]. Zaktualizované české a latinské názvy byly převzaty z atlasu Pavouci České republiky (Kůrka et al. 2015). Databáze byly sepsány na základě Katalogu České republiky (Buchar a Růžička 2002) a podle atlasu Pavouci České republiky (Kůrka et al. 2015).

Součástí každé sepsané databáze pavouků jsou tyto veškeré údaje: čeleď, český a latinský název, synonymum, pohlaví, datum a způsob sběru, areál rozšíření, fytogeografická oblast, typ stanoviště, výskyt a červený seznam. Nejzajímavější položky získaného materiálu jsou uloženy v Západočeském muzeu.

3.2.2 ZHODNOCENÍ PODLE KATALOGU PAVOUKŮ ČESKÉ REPUBLIKY

1. Synonyma (Syn.) – Jedná se o kompletní seznam synonym použitých v publikacích, které uvádějí záznamy o pavoucích České republiky. Jsou stanovena i ostatní synonyma, jestliže jsou nedávno užívána v celosvětové arachnologické literatuře.
2. Areál rozšíření – za souhrnnou lokalizací pokračuje za pomlkou popis areálu
  - a) Holoarktický areál – Areál druhu se nachází v Nearktise a Palearktise.
  - b) Palearktický areál – Areál druhu se vyskytuje v oblasti Palearktise:
    - Holopalearktický areál – Rozsáhlý areál dosahující nejen od západu na východ, ale i od severu k jihu Palearktu.
    - Transpalearktický areál – Jedná se o areál, který dosahuje od Atlantského až po Tichý oceán, mnohdy avšak jen v určeném rovnoběžníkovém pásu.

- Západopalearktický areál – Východní mez areálu může dosahovat nejdále po střední Sibiř či střední Asii.
  - Evropsko-asijský areál (E-A) – Tento areál nezasahuje do severní Afriky, může zasahovat vyjma Sibiře a střední Asie až do Číny.
  - Evropsko-turánský areál (E-T) – Areál zasahuje do Evropy přes Kazachstán z jižních států střední Asie (Uzbekistánu, Turkmenistánu a Tadžikistánu).
  - Eurosibiřský areál (E-S) – Jedná se o areál sibiřských druhů, dosahující do extramediteránní Evropy.
  - (NA) – Palearktický druh, který je nově introdukovaný do Severní Ameriky.
  - – Palearktický druh, jehož areál může zasahovat v malé velikosti do Indomalajské oblasti.
  - (Af.) - Palearktický druh, jehož areál může zasahovat do Severní Afriky.
    - c) Evropský areál – Tento areál se rozkládá jen (s drobnými výjimkami) v Evropě.
  - Středoevropský extramediteránní areál (ME) - Tento areál se může rozkládat na území rozmanitých středoevropských států, např. jako: Rakousko (A), Belgie (B), Bulharsko (BG), Česká republika (CZ), Německo (D), Slovensko (Sk) a tak dále.
  - Extramediteránní areál (eM)
  - Me. – Areál expanzivních mediteránních druhů, prostupující i do střední Evropy.
  - (Af.) – Areál druhu může zasahovat do Severní Afriky.
  - (U) – Areál druhu může zasahovat na Ural.
  - (Gr., Az., Kz.) – Areál, jehož druh zasahuje do Gruzie, Azerbajdžánu či Kazachstánu.
3. Fytogeografická oblast – území České republiky se dělí na tyto tři oblasti:
- a) Thermo (T) – Tato oblast zahrnuje veškeré moravské Termofytikum a západní část českého Termofytika. Jedná se o území s extrazonální teplomilnou vegetací a flórou v rámci mírného pásma, kde mají převahu nelesní rostlinná společenstva s druhy submeridionální vegetační oblasti.
  - b) Meso-Mezofytikum (M) – Zóna oblastní vegetace a květeny mírného pásma, takže území listnatých opadavých lesů. Hojnou část tohoto území

zaujímají nyní louky a pole. Je sem zahrnut dokonce i východní úsek českého Termofytika.

- c) Oreo-Oreofytikum (O) – Zóna extrazonální horské vegetace a květeny, tudíž území klimaxových smrčín a vyšších horských míst. Jedná se o nepřírozně odlesněné rozlohy, které jsou přetvořeny na pastviny a louky.

3.2.3 VYHODNOCENÍ POMOCÍ ATLASU PAVOUCI ČESKÉ REPUBLIKY

1. Typ stanoviště
2. Výskyt
  - a) Hojný
  - b) Nehojný
  - c) Nejhojnější
  - d) Nepříliš hojný
  - e) Nepříliš vzácný
  - f) Roztroušený
  - g) Velmi hojný
  - h) Vzácný
3. Ochrana přírody

Pavouci jsou druhově rozmanití, proto jsou často využíváni jako skupina bioindikační, která je posuzována z hlediska toho, jaký vliv na kvalitu ekosystému mají zemědělské, nebo ochranné zásahy. Velký význam mají také v ochraně přírody. V České republice se vyskytují pavouci ohrožení, vzácní a ti, kteří byli navrženi k zákonné ochraně z důležitých vědeckých důvodů. Zákonná ochrana pavouků spočívá v tom, že se nechraní jednotliví pavouci před tím, aby nebyli zašlápnuti, nebo sebráni pro vědecké účely, význam je v ochraně jejich stanovišť proti zničení a pro opodstatnění o jejich péči.

NZ – neznámé (regionally extinct) – déle než 30 let v ČR nenalezené

KO – kriticky ohrožené (critically endangered) – vázané a ohrožené biotopy, žijí na posledních místech, bez dohledem nad lokalitou brzy vymřou

SO – silně ohrožené (endangered) – vázané a ohrožené biotopy, míst není hodně a snižují se jejich počty

O – ohrožené (vulnerable) – vázané a ohrožené biotopy, míst není hodně, ale zjevně se snižují jejich počty

TO – téměř ohrožené (least concern) – v současné době dostatečně časté druhy, jejich spjitost se snižujícími počty přírodních biotopů je odsuzuje k pozvolnému zmizení

NO – nejsou ohrožené (ecologically satisfactory) – časté druhy spojeny s nezanikajícími biotopy, nebo schopné žít na nově vznikajících.

3.2.4 DOMINANCE

Dominance vyjadřuje složení zoocenózy v procentech, většinou bez zohlednění objemu, nebo velikosti plochy, která je zkoumána. Je podstatným poměrným znakem každé zoocenózy. Dominance je používána u fytoecentologů jako pokryvnost vyjádřenou v procentech, nebo ve stupních pokryvnosti odvozených od hodnot vyjádřených v procentech (Losos et al. 1985).

Dominanci vypočítáme:
$$D = \frac{n \cdot 100}{s} \quad \text{/vyjádřeno v \%/}$$

n - počet jedinců určitého druhu

s -počet jedinců zoocenózy

V současné době je používána podrobnější kategorizace, která je rozčleněna do 5 tříd dominance (Losos et al. 1985):

- Eudominantní druh – více než 10 %
- Dominantní druh – 5-10 %
- Subdominantní druh – 2-5 %
- Recedentní druh – 1-2 %
- Subrecedentní druh – méně než 1 %

3.2.5 SÖRENSENŮV INDEX PODOBNOSTI

$$S\ddot{o} = \frac{2 \cdot s \cdot 100}{s_1 + s_2}$$

S - celkový počet druhů, kteří se nalézají ve dvou zoocenózách, které jsou porovnávány

S₁ - počet druhů jedné zoocenózy

S₂ - počet druhů druhé zoocenózy

(Losos et al. 1985).

4 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA PAVOUKŮ

4.1 VELIKOST TĚLA

Pavouci jsou velcí mezi 0,4 – 100 mm, v našich končinách je jejich velikost 1 – 35 mm. Mezi nejmenší druhy v ČR patří mysmeny, plachetnatky a snovačky, největšími pavouky jsou slíďák tatarský, jeho velikost je až 35 mm a lovčík vodní, který může mít velikost až 22 mm (Kůrka et al. 2015).

4.2 TVAR TĚLA

Pavouci v České republice nejsou svým tvarem tak rozmanití jako pavouci z tropů, ale nejsou ani jednotvární. Můžeme zde najít pavouky se značně dlouhými končetinami (třesavky rodu *Pholcus*, samci pokoutníků rodu *Tegenaria*), ale naopak s krátkými končetinami (stepníci rodu *Eresus*, sklípkánci rodu *Atypus*), dále pavouky s pozměněnými končetinami (samci slíďáka tlustonohého (*Alopecosa cuneata*), pavučenka tlustonohá (*Dicymbium tibiale*). Pavouky s plochým tělem, například listovník podkorní (*Philodromus fuscomarginatus*), křížák podkorní (*Nuctenea umbratica*), běžník plochý (*Coriarachne depressa*), nebo druhy s dlouhým tělem (listovníci rodu *Tibellus*, čelistnatky rodu *Tetragnatha*). Někteří pavouci mají schopnost projevit se mravenčími mimikry (skávkavy rodů *Myrmarachne*, *Synageles* a *Leptorchestes*, skálovky rodu *Micaria*, brabenčící a mravčící). Různé hrboly a výrůstky na hlavohruď, které mají důležitou roli při páření, najdeme u samců téměř všech pavučenek, u samců běžníka květomilného (*Thomisus onustus*) jsou na hlavohruď patrné růžky. Obvyklé jsou hrbolky na zadečku běžníků rodu *Tmarus*, *Thomisus*, *Pistius*, křížáků rodů *Cyclosa* a *Gibbaranea*, ostníků rodu *Ero*. Mezi pavouky najdeme druhy s výrazně chlupatým tělem (běžníci rodu *Heriaeus*), se zřetelně vyztuženým tělem skávkava nosatcová (*Ballus chalybeius*), anapa buková (*Comaroma simoni*), snovačka vypouklá (*Pholcomma gibbum*), pavučenky rodů *Ceratinella*, *Trichopterna cito*, *Pelecopsis*, vzokan americký (*Triaeris stenaspis*) (Kůrka et al. 2015).

Tělo pavouků je složeno ze dvou částí, hlavohruď (prosoma, cephalothorax) a zadečku (opistosoma, abdomen), které jsou spojeny tenkou stopkou (pedicel) (Kůrka et al. 2015).

4.3 HLAVOHRUĎ

Hlavohruď je v horní části chráněna hřbetním štítem (karapax), v spodní části hrudním štítem (sternum) a spodním pyskem (labium). Mnohé primitivní skupiny mají

hrudní štít (sternum) a spodní pysk (labium) srostlé. Končetiny a stopka zadečku vyrůstají v místě, kde najdeme měkkou část (pleura), která se nachází mezi hřbetním štítem a štítu na břišní straně. V momentě, kdy pavouk stahem vertikálních svalů přitáhne hřbetní štít (karapax) k hrudnímu štítu, zesílí tlak hemolymfy ve svém těle. Prostřednictvím tohoto pohybu například vzpřimuje nohy. U některých druhů je na hřbetě hlavohrudi viditelná jamka nebo rýžka (fovea). V tomto prostoru kutikula klesá dovnitř hlavohrudi tak, aby zajistila úpon pro svaly, které jsou důležité k rozpínání svého žaludku. Oči a klepítka jsou na hlavové části hlavohrudi, makadla (pedipalpy) a nohy na hrudní části. Některé druhy mají hlavovou část vyvýšenou. Mezi očima a klepítky se část hlavohrudi nazývá klypeus. V hlavohrudi je umístěna přední část trávicí soustavy (savý hltan, úzký jícen, savý žaludek, rozvětvené střevo), jedové žlázy, mozek, svaly (Kůrka et al. 2015).

4.4 CHELICERY

Končetiny v přední části hlavohrudi pavouků nazýváme chelicery, sestávající se ze dvou částí, mohutným výchozím článkem a koncovým drápkem. Přimo u špičky dráčku je vyústění jedové žlázy. Povrch vnitřní strany dráčku je pilovitý, oproti chelicerovému žlábkou, který je ozubený, obě části společně umožňují „překousnout“ vlákno. Někteří pavouci, kteří úlovek žvýkají (křížáci) mají žlábek ohraničen zuby nebo kýlem. Umístění zubů, počet a velikost jsou významnými rozpoznávacími znaky. Většina pavouků má málo zubů na zadním i předním okraji žlábkou, výjimkou jsou ale například sklípkánci, kteří jich mají hodně. Toto uspořádání chybí u těch druhů pavouků, kteří svůj úlovek vysávají přes malou štěrbinu, například u běžníků a snovaček. Některé skupiny mají na prvním článku ze zevní strany holý hrbolek, který nazýváme kondylus. U sklípkošů a sklípkanů jsou chelicery nasměrovány vpřed, každá vykonává činnost samostatně. Úlovek je lapen do místa mezi bazálním článkem a dráčkem. Tyto chelicery jsou ortognátní. Labidognátní chelicery, které mají ostatní pavouci, jsou nasměrovány dolů, slouží jako kusadla u hmyzu nebo je pavouci používají jako kleště. Úlovek je lapen v místě mezi chelicerami. Tito pavouci mohou chytit poměrně větší oběť (Kůrka et al. 2015).

Chelicery mají u pavouků význam nejen při přerušování vláken, chycení úlovku, vpravování jedu, žvýkání úlovku, ale mají důležitou úlohu při obraně, přenášení úlovku (křížáci), nošení kokonu (lepovky, třesavky, lovčící), hrabání nor (sklípkánci). Důležitou roli mají i při pohlavní selekci, kdy samci používají chelicery jako zbraně při boji o samice (skákavky rodu *Myrmarachne a Salticus*) (Kůrka et al. 2015).

4.5 MAKADLA

Makadla (palpy, pedipalpy) jsou končetiny, které jsou umístěny za chelicerami. Na rozdíl od kráčivých nohou, které hodně napodobují, jsou kratší, a mají jen šest článků, chybí metatarzus, předposlední článek. Koxy makadel vystupují laloky, které nazýváme gnatokoxy (malixy, čelisti), ty lemují laloky. Vykonávají činnost ústních orgánů, na předním okraji mají řadu malých zubů, které zvyšují účinnost žvýkání. Na vnitřních okrajích jsou chlupy, které vysávají tekutý obsah těla úlovku. Makadla plní funkci orientace v prostoru a slouží také ke stisku úlovku. Dospělí samci mají na koncových článcích kopulační orgány. Makadla samci využívají nejen k předání spermií, ale i ke vnímání samičích feromonů na vláknech, u druhů, které mají dobré vizuální vnímání (skákavky a slíďáci) k upozornění v průběhu zasnubních tanců (Kůrka et al. 2015).

4.6 NOHY

Končetiny pavouků jsou složeny ze sedmi článků: kyčel (koxa), příkyčlí (trochanter), stehno (femur), koleno (patela), holeň (tibia), zánártí (metatarzus), nárt nebo chodidlo (tarsus). Klouby se liší podle toho, jakou míru rozsahu zprostředkují. Klouby mezi kyčlí (koxem) a příkyčlím (trochanterem) a zánártím (metatarzem) a nártem (tarsusem) zprostředkují pohyb na veškeré strany. Klouby mezi stehnem (femurem) a kolenem (patelou) a kolenem (patelou) a holení (tibií) zprostředkují jen pohyb nahoru a dolů, pohyblivost mezi kolenem (pateou) a holení (tibií) je znatelně sniženy. Většina pavouků má první pár nohou směřujících dopředu, zadní dva páry směřují dozadu. Od tohoto se odchyľují segestry, kterým míří dopředu první tři páry končetin u listovníků a běžníků míří končetiny více do stran. U běžníků se přední dva páry končetin rovnají téměř vodorovně, tím připomínají vzhled kraba (Kůrka et al. 2015).

Všichni pavouci mají na konci končetiny pár obvykle hřebenitých drápků, ty slouží k zadržení se na podkladu. Pavouci, kteří se pohybují na sítích, mají mezi těmito drápkami hladký drápek, který slouží spolu s proti němu umístěnými zubatými chloupky k uchycení nohy na vláknech. Jelikož je drápek spojený se svalem, jeho pozdvižením může pavouk nohu z vlákna jednoduše odpoutat. Pavouci, kteří nežijí na sítích, mají tento drápek vyměněn svazkem chlupů (u nás pavouci čeledi *Oonopidae* a rod *Thomisidae*, *Dysdera*, veškerí zástupci skupiny *Dionycha*) (Kůrka et al. 2015).

Tyto chloupky se člení až do tisíce chlupků, což je znatelné při značném zvětšení. Jejich vějířovité zakončení vytváří spolu s podkladem mírné chemické vazby (vodíkové

a van der Waalovy vazby), zásluhou tohoto procesu svazky chloupků přilnou i k velice hladkému povrchu. Některé druhy pavouků mají porostlé štětečky obdobných přilnavých chlupů celou dolní stranu nártu nebo chodidla (tarzusu) a mnohdy i zánártí (metatarzus) předních párů končetin, toto zprostředkuje pavoukovi stisknout úlovek stabilně. K uchopení úlovku mají určité druhy pavouků zesílené a prodloužené přední nohy (běžníci) nebo zřetelně vybaveny trny (zápředky, ostnící) (Kůrka et al. 2015).

4.7 ZADEČEK

Předci pavouků měli zadeček složen z dvanácti článků. Články jsou zřetelné jen u dávných pavouků sklípkošů. Od hlavohrudi je zadeček rozčleněn štíhlou stopkou, kterou prostupuje céva, střevo a nervy. Oproti hlavohrudi je kutikula na zadečku měkká a poskytuje schopnost změnu objemu při požívání potravy nebo při vývinu vajíček. V zadečku je uložena trávicí část, vylučovací ústrojí, rozmnožovací orgány, snovací žlázy, převážná část dýchací a oběhové soustavy. Těsně pod vrchní stranou zadečku je podélně osrdečník s trubicovým srdcem, u pavouků, kteří mají čirou pokožku, můžeme pozorovat jeho pulzování v přední části. Některé druhy mají srdce překryto skvrnou výrazné barvy, která je označována jako srdeční skvrna. Na horní straně zadečku mají viditelná 2 – 3 páry vmáčknutí, označována jako sigily, která mají jinou barvu, než pokožka, jsou to místa, na kterých jsou uvnitř zadečku svalové úpony. Někteří pavouci (plachetnatky, křížáci) mají na hřbetní straně zadečku typicky zbarvenou laločnatou pásku, zvanou folium. Na břišní straně zadečku vpředu jsou dvě maličko vystouplá místa, jedná se o pokožku, která překrývá plicní vaky, obvykle tato místa bývají jinak zbarvená a ochlupená, než pokožka okolo. Mezi plicními vaky mají samice kopulační orgán. U pavouků, kteří jsou etelegynní (*Entelegynae*, do této skupiny náleží většina pavouků) je vytvořeno sklerotizované složení na vnějšku těla, zvaná epigyna. Pavouci, kteří epigynu nemají, jsou haplogynní a řadíme je do skupiny *Haplogynae*. U takových druhů se kopulační orgán nachází v nitru těla, epigyna a plicní vaky jsou vzadu vymezeny rovnou epigastrickou rýhou. Po stranách se do ní škvírami otvírají plicní vaky, ve středu je konec pohlavních orgánů, kterým samice kladou vajíčka, samci vylučují kapku spermatu. Sklípánci mají ve třetím zadečkovém článku další pár plicních vaků, jiné skupiny druhý pár plicních vaků nemají, nahradil je jiný důležitý orgán, kterým jsou vzdušnice (tracheje). Na břišní straně čtvrtého a pátého článku zadečku mají všichni naši pavouci tři páry snovacích bradavek – zadní, střední, přední, ty skýtají řadu poznávacích znaků (Kůrka et al. 2015).

5 OBECNÁ CHARAKTERISTIKA JEDNOTLIVÝCH ČELEDÍ

5.1 SKLÍPKÁNKOVITÍ (ATYPIDAE)

Jedná se o členovce patřící do zastaralého podřádu sklípkani (*Orthognatha*). Celkem existuje přibližně 30 druhů sklípkánek, kteří obývají především mírný podnebný pás (Buchar a Kůrka 1998).

U nás jsou známy pouze 3 druhy tohoto rodu sklípkánek hnědý (*Atypus affinis*), sklípkánek černý (*Atypus piceus*) a sklípkánek pontický (*Atypus muralis*).

Tato čeleď je typicky známá neobvyklým způsobem stavby svých podzemních úkrytů. Jedná se o jedinečný jev, který není prokazatelný pouze u sklípkánek. Tento typ podzemního doupěte je též doložitelný u většiny sklípkanů. Přesto jejich pavučinové nory nejsou zcela totožné. Sklípkani jsou známí tím, že mají nad vstupem do svého útočiště padací dveře, které ovšem u sklípkánkovitých není možné objevit. Sklípkánci jsou mistři, co se týče stavby nory, vytváří tzv. pavučinové punčošky. Jejich úkryt pokračuje směrem nahoru, v jakýsi horizontální oddíl, který na povrchu zcela zapředou (snaží se o zamaskování). Vypátrat sklípkánčí punčošku není úplně jednoduché. Nory mohou být hluboké dokonce až půl metru. Tento posudek je prokazatelný zejména u *Atypus muralis*. Pozoruhodný je také jejich styl lovu. Stačí pouze, když na okraj téměř neviditelného úkrytu přistane některý hmyz, sklípkánek pomocí svých kráčivých končetin velmi mrštně přiběhne ke kořisti a následně použije své silné chelicery, kterými se zasekne do těla své nalezené oběti. Následně svoji oběť zatáhne do nitra pavučiny, jejíž otvor zacelí tak, že nezůstane po lovu ani stopa (Buchar a Kůrka 1998).

Při pohledu na sklípkánka je patrná především jeho velikost, velikostí patří mezi nejmenší existující sklípkany. Vyznačují se svými poměrně dlouhými chelicery, silnými čelistními výběžky, válcovitým zadečkem s nápadně protáhlými snovacími bradavkami. Na zadeček je napojena hlavohruď, která je utvořena zvláštním způsobem. Uprostřed čelního lemu prosomy se nachází několik drobných jednoduchých očí. Velmi výrazným znakem jsou také jejich kráčivé končetiny, které slouží k hbitému pohybu v pavučinovém doupěti. Samice na rozdíl od samců se mohou dožít až osmi let (zejména *Atypus muralis*). Zatímco samci se takového věku nedožívají (Buchar a Kůrka 1998).

Samice žijí ve svých norách. Samci aktivně vyhledávají doupě samiček, kde většinou dochází ke kopulaci, po které následně samec opustí úkryt samice. Mláďata společně se samičkou obývají noru, po nějaké době se rozutečou (Buchar a Kůrka 1998).

Obvykle žijí ve společenstvech. Pro tyto pavouky jsou prospěšné zejména teplé periferie lesa. Pokud tato území zarostou vegetací (obzvláště křovím), dojde k vymírání kolonie. Proto jsou někteří sklípkánci zapsáni v červené knize bezobratlých živočichů (Buchar a Kůrka 1998).

5.2 KŘÍŽÁKOVITÍ (ARANEIDAE)

Pavouci této čeledi mají mohutně vyvinuty chelicery, které jsou vybaveny zoubky. V prostřední části čela jsou uspořádány střední oči, které tu tvoří čtverec. Od těchto očí jsou výrazně vzdáleny postranní oči. Jejich končetiny jsou opatřeny četnými různorodými ostny. Zadeček křížáků má proslule vejčitý až kulovitý tvar. Mnohdy je o dost větší než hlavohruď (Buchar a Kůrka 1998).

Čeď zahrnuje malinké až pořádně velké pavouky. Křížáci jsou schopni upříst typické kolové sítě, které mívají dvourozměrný charakter. Většinou sedí křížák uprostřed pavučinové sítě. Samička je obvykle mnohem větší než sameček (Buchar a Kůrka 1998).

V našich podmínkách žije přibližně 39 druhů. Celkem je známo 2 600 druhů této čeledi. Žijí na různých územích, nejvíce však obývají tropy. Poměrně hojný, dosti veliký a výrazně zbarvený je křížák obecný (*Araneus diadematus*), jehož zadeček nese bílou skvrnku ve tvaru kříže. Odtud křížákovití získali svůj název. Žádný jiný druh nemá tuto skvrnu tak nápadně vyvinutou. Křížák obecný (*Araneus diadematus*) je téměř všude možné rozšířen (od nížin do hor). Je možné ho objevit na loukách, v parcích, v lese na lodyhách bodláků. Příbuznými druhy jsou křížák čtyřskvrnný (*Araneus quadratus*) a křížák mramorovaný (*Araneus marmoreus*), který bývá velice rozdílně zbarven (černý, bělavý, nažloutlý, načervenalý). Tito pavouci mají výrazný tvar zadečku formou připomínající kouli. Dalším poměrně hojným je křížák zelený (*Araniella cucurbitina*). Jeho hlavohruď je hnědavě zbarvená, zadeček má žlutozelenou barvu s několika páry černých teček. Na rozdíl od ostatních druhů vytváří na listech stromů, hlavně javorů a dubů velmi malé sítě. Mezi středně hojné se řadí křížák skvostný (*Aculepeira ceropegia*), který má nápadně štíhlý zadeček. Výrazně plochým tmavým zadečkem je známý křížák podkorní (*Nuctenea umbratica*), který obývá dřevěné stavby nebo žije pod odlupující se kůrou. Úkryty mezi prkny a pod kůrou upotřebí hlavně díky plochému zadečku. Jeho barva je hnědočervená až hnědočerná, ve středu zadečku má skvrnu, která je podobná dubovému listu. Pavouk, který svým zevnějškem připomíná sršně, bývá křížák pruhovaný (*Argiope bruennichi*). Žije nad zemí ve vegetaci. Má žlutohnědě žíhaný zadeček a stříbřitě

ochmýřenou hlavohrud'. Samičku, je-li zavěšena na síti, můžeme snadno zaměnit se šperkem, který je pověšen na síti (Buchar a Kůrka 1998).

5.3 PLACHETNATKOVITÍ (LINYPHIIDAE)

Tato čeleď je hodně druhově bohatá. Plachetnatkovití jsou porovnatelní zcela s křížákovitými a se skákavkovitými. Podstatným kolektivním znakem těchto pavouků je jednotný tvar kloubovitě pohyblivého úseku samčího makadla, nazvané paracymbium. Svým tvarem paracymbium připomíná písmeno U. Tito pavouci mají velmi dobře vytvořeny chelicery dokonce i žlábky, do kterých se zavírá drápkový článek, který ohraničují mnohé zoubky (Buchar a Kůrka 1998).

Podstatou jejich sítě je obvykle horizontální pavučinová plachetka (odtud název těchto pavouků). Na dolní straně této plachetky je pavouk, který je zde zavěšený hřbetem směrem dolů pomocí koncových drápků končetin. Vlákna, která visí na sítích nad plachetkou, ji nejen rozpínají, ale mají důležitou úlohu při lovu. Kořist se srazí s vláknem, dopadne na plachetku, kde ji pavouk rychle najde i přes to, že mu to pavučinová vlákna ztěžují. Tyto sítě je možné objevit kdekoli – v zahradách, lesích, na loukách, obzvláště si jich všimneme na podzim, kdy jsou více viditelné pod pokrývkou rosy (Buchar a Kůrka 1998).

Celkem existuje skoro 4 000 druhů těchto pavouků. U nás je známo přibližně 300 zástupců této čeledi. Obývají zpravidla severní polokouli a všechny části světa, zahrnující tropy i tundry. Plachetnatkovití se řadí mezi pavouky, u nichž je možná značná vzájemná snášenlivost mezi samičkou a samečkem. Samečka sedícího vedle samičky můžeme spatřit i u největších druhů *Linyphia* (Buchar a Kůrka 1998).

Obvyklým zástupcem je plachetnatka keřová (*Linyphia triangularis*), jejíž tělo je 7 mm dlouhé. Převážná část značně malých plachetnatek obvykle přebývá těsně nad zemí nebo bezprostředně v lesní opadance. Takoví zástupci si nevytváří ani sítě, obzvláště nachází-li se poblíž dostatečné množství chvostoskoků či hmyzu. Zajímavá jsou místa, kde si vytváří sítě pachetnatky pozemní (*Tenuiphantes cristatus*), které můžeme najít při teplotách nad nulou v otisku stopy ve sněhu. V nitru takovéto stopy lesních zvířat si vytvoří síť, do které chvostoskoci napadají (Buchar a Kůrka 1998).

5.4 BĚŽNÍKOVITÍ (THOMISIDAE)

Jedná se o pavouky, kteří se odlišují od ostatních čeledí tím, že jejich tělo je většinou ploché a široké. Končetiny jsou vkloubeny z boku (jsou tzv. laterigrádní) a jsou zakončeny jen dvěma drápkami. Běžníci jsou svým stylem těla podobní drobným krabům. Zadní dva

páry končetin jsou pokaždé o něco kratší. Pomocí těchto noh se běžníkovití zachytávají vegetace při číhání na kořist (často vyčkávají pod květinou na přilétávající hmyz). Kdežto dva přední páry noh jsou více protáhlé a mohutně vyvinuté. Tyto končetiny slouží k pevnému sevření oběti, aby nemohla uniknout, než začne působit jed (Buchar a Kůrka 1998).

Oči této čeledi jsou poskládány ve dvou řadách po čtyřech. Z toho přední střední mají jiné složení a sítnice těchto pavouků je řízena svaly. Jejich snovací bradavky jsou drobné. Někteří zástupci této čeledi jsou schopni změnit barvu. Samice opatrují své kokony, které připravede k listu rostlin (Buchar a Kůrka 1998).

Na světě existuje zhruba 1 500 druhů malých až středních rozměrů. V našich podmínkách žije přibližně 40 druhů této čeledi. Běžník, který sedí na kopretině, má bílé nebo žluté tělo, většinou bývá běžník kopretinový (*Misumena vatia*). Někteří tito zástupci mají po bocích zadečku stálou červenohnědou skvrnku. Naopak u běžníka květomilného (*Thomisus onustus*) je možné objevit narůžovělé zbarvení. Oba tyto druhy lze od sebe odlišit na základě tvaru zadečku. Nejrozšířenějším běžníkem u nás je běžník zelený (*Diaea dorsata*). Nejčastěji obývá větve nebo listy stromů a keřů (Buchar a Kůrka 1998).

5.5 MALOOČKOVITÍ (SPARASSIDAE)

Tito pavouci se vyskytují v oblastech kolem rovníku. Celkem je známo přibližně 700 druhů těchto pavouků. Maloočkovití se velice podobají listovníkům, obzvláště rod *Tibellus*. Hlavně samci, které poznáme podle výrazně tenkého, výrazně zbarveného těla. V našich podmínkách žije maloočka smaragdová (*Micrommata virescens*). Samečci na rozdíl od sameček listovníků mají jasnější zbarvení, žlutohnědou hlavohrud', zadeček je rovněž žlutý, doplněný načervenalými proužky. Samičky mají zelenou barvu, jsou znatelně větší a mohutnější. Většinou obývají vysoce rostoucí byliny a lesní periferie (Buchar a Kůrka 1998).

5.6 LOVČÍKOVITÍ (PISAURIDAE)

Svým zevnějškem a chováním velmi připomínají slíďákovité. Jejich odlišnost je v umístění jejich zadních očí, které jsou umístěny poblíž očí druhé řady. Kromě toho oči třetí řady jsou od sebe odsunuty daleko více než oči druhé řady (Buchar a Kůrka 1998).

Kokon s mláděty mají samice pořád u sebe, přidržují ho chelicerami. Nymfy z kokonu nevyklézají na hřbet matky. Samička vyrobí pavučinový úkryt, rozvine kokon chelicerami a odpoutaná mláděta opatruje během jejich setrvání ve skrýši (Buchar a Kůrka 1998).

Jedná se o pavouky, kteří mají zdatně protáhlé a docela mohutné nohy. Na světě je známo zhruba 500 – 600 druhů. U nás jsou pouze tři, kteří náležejí k našim největším pavoukům. Náš jedinečný druh rodu *Pisaura* je lovcík hajní (*Pisaura mirabilis*). Tento zástupce je v našich podmínkách plošně hojně rozšířen. Tyto lovcíky velmi lehce identifikujeme na základě šedohnědé barvy a skvrny, která na dorzální straně zadečku vytváří vzor dubového listu. Jeho tělo může být až 14 mm dlouhé. Obvykle vysedává na listech, kde se vyhřívá a číhá na kořist (Buchar a Kůrka 1998).

Lovčík, který je schopný ulovit malé obratlovce (rybí potěr, žabí pulce), bývá lovcík vodní (*Dolomedes fimbriatus*). Tělo samice je zbarveno čokoládově hnědě s nažloutlým ohraničením na bocích zadečku. Ve snaze lapit samici lovcíka vodního sedící na hladině do nádoby mnohdy neuspějeme. Na rozdíl od slíďáků, kteří se po vodní hladině pohybují podobně jako lovcíci nehledá záchranu na břehu, ale potopí se pod vodní hladinu (Buchar a Kůrka 1998).

5.7 SLÍĎÁKOVITÍ (LYCOSIDAE)

Tato čeleď patří do nadčeledi *Lycosoidea*, ze které jsou slíďákovití nejpočetnější. Je zjištěno skoro 3 000 druhů. V naší přírodě existuje 69 druhů slíďáků (podle záznamu po roce 1951). Délka jejich těla je od 2 do 30 mm. Typickým znakem slíďáků je sestavení očí do tří rozeznatelných příčných řad. Přesně na čele se nachází první řada, skládající se ze čtyř drobných očí. Na rozmezí čela a temene je umístěna druhá řada, ve které jsou dvě největší oči. Od druhé řady je velmi oddálena řada třetí. Obě tyto řady společně vytváří lichoběžník, který svým tvarem přibližuje skoro čtverci. Jejich končetiny jsou pevné, vybavené skopulou, která slíďákovitým ulehčuje silné stisknutí oběti. Na metatarzech, tarzech a holeních jsou umístěny mnohé trichobotrie. Kolulus u slíďáků není přítomen. Dále je u nich zajímavá absence kteréhokoli výčnělku (apofýzy) na holeni samčího makadla (Buchar a Kůrka 1998).

Někteří slíďáci vytvářejí sítě, ostatní žijí v podzemních norách (mimořádně i s padacími vrátky). Nicméně se mnohdy obejdou bez pavučinové skryše. Ke svým snovacím bradavkám mívají samice připředený kokon. Do prvního svlékání nosí matka na svém hřbetu nymfy 1. instaru (Buchar a Kůrka 1998).

U nás nejhojnějším druhem je slíďák mokřadní (*Pardosa amentata*). Všichni zástupci této čeledi jsou epigeičtí živočichové. Znamená to, že se pohybují a loví pouze na povrchu země. Bezprostředně za slíďákem mokřadním podle četnosti výskytu je slíďák hajní (*Pardosa lugubris*). V přírodě se tyto dva slíďáci zřídka potkají. Slíďák mokřadní se

pohybuje časně z jara kolem potůčků ještě na zbytcích sněhu a kolem záhonů na zahrádkách. Slídák hajní přebývá pod spadnými listy, kde mu prostory mezi listy napomáhají přečkat nejen nepříznivé podmínky, ale také umožňují předpoklady pro přítomnost hojné kořisti. Samci tohoto druhu jsou nesrovnatelně výrazně barevní. Na bocích hlavohrudi mají černé proužky, na zádech je bílý proužek z bílého ochmýření. Konce předních noh mají bílé, makadla černohnědá, místy až černá. Toto zbarvení samečků má velký účel při zásnubních rituálech. Samice mají velikost zhruba 7 mm, jsou šedohnědě zbarvené a jsou větší, než samečci (Buchar a Kůrka 1998).

5.8 ČELISTNATKOVITÍ (TETRAGNATHIDAE)

Nejvýraznějšími znaky této čeledi jsou zpravidla jejich silné chelicery, které jsou bohatě opatřeny mnohými zuby. Z kyčlí makadel vyrůstají protáhlé čelistní výběžky. Odtud pochází jejich název: *Tetragnathidae* = čtyřčelistní (Buchar a Kůrka 1998).

Zástupci čelistnatkovitých jsou zřetelní svým dlouhým, útlým tělem a značně protáhlými nohama. Jejich počet se pohybuje kolem 900 druhů, z toho někteří mají velmi blízké znaky s křížáky. Čelistnatky jsou schopné přist totožné sítě jako křížáci, jedná se o kolový typ sítě. Kromě toho druhy rodů *Meta* a *Metellina* mají uprostřed pavučinové sítě zřetelné okénko. Rozměry těla našich čelistnatek je v rozmezí od 2 do 25 mm. U některých samic mnohých rodů je charakteristická nepřítomnost pohlavní destičky (Buchar a Kůrka 1998).

U nás největší žijící čelistnatky spřádají své sítě na vodní vegetaci, především u stojatých vod. Nejčastějším druhem této čeledi je čelistnatka rákosní (*Tetragnatha extensa*). Obývá vodní rostlinstvo poblíž břehu. Tento druh má nazelenale žlutý zadeček, který se charakterizuje zlatými a stříbrnými třpyty. Prosoma je hnědá. Jejich tmavé sternum má v přední části jasnou skvrnu připomínající trojúhelník. Čelistnatka rákosní je schopná k sobě přitisknout stéblo trávy tak, že své první dva páry končetin natáhne úzce blízko sebe směrem vpřed, čtvrtý pár noh směřuje dozadu a kratší třetí úplně svírá stéblo. Pavouk je skoro neviditelný. Podobným držením těla se projevuje i meta podzimní (*Metellina segmentata*), která je také našim hojným druhem (Buchar a Kůrka 1998).

5.9 SKÁKAVKOVITÍ (SALTICIDAE)

Tato čeleď se řadí do nadčeledi *Salticoidea*, vyznačující se podlouhlým tělem, vyšší hlavohrudí a relativně krátkými, pevnými nohama. Oba zadní páry těchto končetin jsou přizpůsobeny ke skákání. Osm očí skákavek je poskládáno do 3 řad. Kolmo na přední stranu hlavohrudi jsou uspořádány čtyři největší. Na bocích prosomy se nacházejí dvě

drobnější. Poslední pár očí, který tvoří tzv. třetí řadu, leží vzadu na kraji částečně vyčnívajícího hlavového úseku. Oči v této třetí řadě jsou přizpůsobeny pouze k vnímání pohybů. Všimne-li si skákavka něčeho za sebou, ihned se celá obrátí, aby si prohlédla objekt předními očima (Buchar a Kůrka 1998).

Pavučinové sítě předou zejména exotické rody. Zbylé skákavky si zhotovují výhradně zámotky, sloužící ke svlékání kutikuly, k odpočívání, přečkání zimy a opatrování kokonů (Buchar a Kůrka 1998).

Samci jsou drobní. Nicméně mají nepřiměřeně protáhlé chelicery. Jsou pestře barevní a na předních končetinách mají různorodé útvary z odlišně dlouhých chlupů. Vše je důležité při komplikovaných zasnubních rituálech, při kterých využívají především zrak (Buchar a Kůrka 1998).

Celosvětově existuje přibližně 5 000 druhů této čeledi. U nás je známo přes 70 druhů. Naším nejhojnějším druhem je skákavka černá (*Evarcha arcuata*). Samci této skákavky mají černě zbarvenou pokožku, která je porostlá nejen černými, ale i bílými chloupky. Samice jsou oproti samečkům o něco větší a jsou zbarveny do hnědých odstínů. Největším druhem skákavkovitých je u nás skákavka rudopásá (*Philaeus chrysops*). Náleží mezi pestře nejhezčí pavouky, neboť samci jsou červenočerně barevní. Samice jsou hnědavé, žlutavé nebo šedé (Buchar a Kůrka 1998).

5.10 SNOVAČKOVITÍ (THERIDIIDAE)

Na světě žije přes 2 000 zástupců této čeledi. U nás můžeme nalézt kolem 60 druhů. Snovačkovití se řadí do nadčeledi Araneoidea, jejíž pojmenování je odvozeno od rodového názvu křížák – *Araneus* – prostřednictvím přípony – oidea. Chelicery snovačkovitých jsou relativně tenké a jsou opatřeny malým množstvím zoubků. Většinou jejich končetiny nenesou žádné výrazné ostny. Tato čeleď nemá vyvinutý kolulus. Velikost těla snovaček se pohybuje od 1 mm do 14 mm. Naše snovačky mají poměrně stejný vzhled. Jejich poměrně velký, kulatý zadeček je připojen na drobnou a poměrně plochou hlavohruď. To se týká hlavně zástupců, kteří žijí ve středu sítě. Obzvláště je v tomto zajímavá snovačka hajní (*Parasteatoda lunata*). Tento druh přede široké sítě u kmenů stromů v lesních porostech. Uprostřed sítě si snovačka vyrábí zajímavý úkryt, který tvoří z drobných lístečků a smítek. Sítě snovaček žijících u nás mají různou velikost, ta záleží nejen na tom, jak je pavouk velký, ale též na poloze místa, kde pavouk síť vytváří. Vlákna jsou napnuta do všech směrů, všechny sítě jsou prostorové. Některá vlákna obsahují lep, například u snovačky

pokoutní (*Steatoda bipunctata*) jejíž síťe najdeme téměř v každém stavení (Buchar a Kůrka 1998).

Dalším nejrozšířenějším druhem u nás je snovačka oválná (*Enoplognatha ovata*). Je žlutě zbarvena s dvěma podélnými řadami černých teček na zadečku mnohdy propojenými proužky červené barvy, na středu zadečku má bílý proužek. Hlavním poznávacím rysem je tmavě lemované sternum s proužkem ve středu. Její malé síťe najdeme na bylinách, které mají dřevnatý stonek a na keřích (Buchar a Kůrka 1998).

Největším a nejznámějším zástupcem této čeledi je snovačka jedovatá (*Latrodectus tredecimguttatus*), která je proslulá pod lidovým názvem „černá vdova“. Obývá teplá stanoviště všech světadílů. Svým kousnutím může zapříčinit nepříjemné zdravotní problémy (Buchar a Kůrka 1998).

5.11 SKÁLOVKOVITÍ (GNAPHOSIDAE)

Typickým znakem těchto pavouků je pořádek snovacích bradavek. První pár bradavek nacházející se vpředu je nejsilnější a má válcovou formu. Jejich prostřední oči umístěné vzadu jsou charakteristické svým neobvyklým tvarem. U těchto očí je redukována čočka a mají oválný tvar (Buchar a Kůrka 1998).

Celkově existuje zhruba 2 000 zástupců této čeledi. V České republice je známo 68 zástupců skálovek. Jde tedy o druhou naši nejhojnější čeleď hned za plachetnatkovými. Velikost těla skálovkovitých má rozměr od 2 do 24 mm, které má zpravidla tmavou barvu, častokrát vyloženě černou. Typicky obývají epigeon (povrch země, který obývá značný počet členovců). Během dne se schovávají pod kameny i dřevem, kde si skálovky tvoří své pavučinové komůrky. Skálovkovití v těchto úkrytech svlékají kutikulu a probíhá zde kopulace (Buchar a Kůrka 1998).

K našim nejhojnějším zástupcům této čeledi patří skálovka žlutavá (*Drassodes lapidosus*) a skálovka šedá (*Haplodrassus signifer*). Oba tyto druhy vyhledávají slunná místa. Skálovka žlutavá obývá kameny. Kdežto skálovka šedá není závislá na výskytu kamenů, ale je schopná žít na loukách, i v nížinách a nad pomezí lesa. Skálovky rodu *Zelotes* jsou černě zbarvené. V našich podmínkách je jich přes 20 druhů. Dorůstají do velikosti 6–8 mm. Mají růžové, čočkovité kokony (Buchar a Kůrka 1998).

5.12 POKOUTNÍKOVITÍ (AGELENIDAE)

Podstatným znakem pokoutníků jsou zadní bradavky. Tyto snovací bradavky jsou pokaždé dvoučlankové a obvykle jsou protáhlejší, než přední bradavky. Tělo těchto pavouků má délku 5-18 mm. Jejich hlavohruď je silně vyvinutá a má srovnatelnou délku

jako zadeček. Převážná část pokoutníkovitých obývá severní polokouli. Je známo zhruba 500 zástupců této čeledi. V našich podmínkách existuje 10 druhů. Pokoutníkovití žijí v pavučinových rourkách. Častokrát je na tuto rourku napojena horizontální, plachetnatkovitá síť. Po jejímž horním povrchu běhá pokoutník při lovu, ihned po zachycení se oběti v pavučině vyráží. Úlovek přepadne nebo jej opřede pavučinou a po usmrcení odvede do skrýše (Buchar a Kůrka 1998).

U nás je známý pokoutník stájový (*Tegenaria ferruginea*) a pokoutník tmavý (*Eratigena atrica*). Pokoutník stájový má nejdelší nohy, nejraději obývá usedlosti na venkově, najdeme ho ale i ve volné přírodě, kde obývá dutiny stromů. Od pokoutníka tmavého se liší zbarvením zadečku. Pokoutník stájový má barvu zadečku hnědavou s tmavými a červenými skvrnami, pokoutník tmavý má zadeček šedočerný. Pokoutníka tmavého můžeme spatřit ve volné přírodě nebo ve skalních jeskyních (Buchar a Kůrka 1998).

5.13 ŠESTIOČKOVITÍ (DYSDERIDAE)

Tato čeleď zahrnuje zhruba 370 druhů. V České republice je známo jenom 6 zástupců šestioček. Tito pavouci jsou rozptýleni po celém světě. Během dne převážná část šestiočkovitých žije v pavučinovém zámotku, kdežto v noci čile shání potravu (Buchar a Kůrka 1998).

Jejich zadeček mívá světlé zbarvení, protáhlého, válcovitého tvaru, hlavohruď je rovněž protáhlá, její horní část je zbarvena tmavě. Šestiočky mají zredukovaný počet očí, chybí jim prostřední oči uloženy vpředu. Existují i jeskynní rody, u kterých nejsou oči přítomny vůbec (Buchar a Kůrka 1998).

Chelicery této čeledi bývají spojeny šikmo dopředu. U samečků je rozvinut prostý bulbus a u samic chybí pohlavní destička. Šestiočkovití se řadí do podřádu *Labidognatha*. Na hrbolku před snovacími bradavkami mají oválné snovací políčko (kribelum). Existenci kribela je možno chápat jako důležitý prvořadý znak pro zařazení k dvouplicným. Podobně jako u dávných sklípkanů se u šestioček nachází dva páry plicních vaků a samostatně pracujících chelicer (Buchar a Kůrka 1998).

Pavouk žijící v blízkosti lidí a v teplomilných lesích, bývá šestiočka ryšavá (*Harpactea rubicunda*). Její přítomnost v lidských obydlích je nejčastější hlavně na podzim, kdy ji můžeme nalézt v peřinách. Na lůžku se pak může cítit ohrožena zamáčknutím, proto reaguje kousnutím. Její dlouhé koncové drápky proniknou pod kůži

a vyloučí jed do krve. Není doloženo, že je jed pro člověka nebezpečný, malá bolest zmizí do jednoho dne (Buchar a Kůrka 1998).

5.14 ZOROVITÍ (MITURGIDAE)

Celosvětově existuje skoro 100 zástupců této čeledi. V našich podmínkách žijí jen 4 druhy. K nejhojnějším druhům patří zora obecná (*Zora spinimana*). Naše zory mají značně obdobný vzhled. Jejich hlavohruď má žlutavé zbarvení, na které je možné zpozorovat dva tmavší podélně uspořádané pruhy. Pokud se jedná o organizaci jejich očí, je tato čeleď blízká hlavně lovčikům. Oproti tomu se zorovití odlišují od lovčikovitých malou velikostí. Dále zory mají nedlouhé končetiny, které jsou zakončeny dvěma drápkami na rozdíl od lovčiků, kteří mají drápkami tři. Tito pavouci jsou schopni žít v mechu, v lesní opadance a dokonce i na louce. Jejich kokony jsou bělavé, které připojují na spodní lupínky různých rostlin a nepřetržitě je opatrují (Buchar a Kůrka 1998).

5.15 ZÁPŘEDNÍKOVITÍ (CLUBIONIDAE)

Podstatným znakem, který rozlišuje zápředníkovité od skákavek je uspořádání snovacích bradavek. Nejsilnější jsou přední snovací bradavky, které vyrůstají přímo vedle sebe a mají tvar kuželu. Barvu mají zápředníci obvykle světle žlutou nebo hnědou. Převážně žijí na vegetaci. Zámotky si vytváří na menších bylinách, pod borkou, na listech různých stromů a keřů. Loví v noci. Obvyklým zápředníkem naší přírody je zápředník rákosní (*Clubiona phragmitis*), tento šedohnědý pavouček dorůstá do velikosti zhruba 1 cm (Buchar a Kůrka 1998).

Zápředník dokáže ohnout list rákosu a z pavučinových vláken vytvořit skrýš pro sebe i svůj kokon. List pak vypadá tak, že je zauzlován. Stejná hnízda vytváří i další druhy, nevybírají si však jen jednu rostlinu, zápředník tmavý (*Clubiona reclusa*) spřádá svoje hnízda nejen na listu rákosu, ale i na kakostu, maliníku a dalších rostlinách. Druhy zápředníků rodu *Clubiona* svoje zámotky vytváří pod odlupující se borkou (Buchar a Kůrka 1998).

5.16 OSTNÍKOVITÍ (MIMETIDAE)

Tuto nevelkou čeleď, ve které je zastoupeno méně, než 150 zástupců najdeme na celém světě. Všeobecně se jedná o malé pavouky, kteří mívají skoro kulatý zadeček a značně protáhlé přední dva páry končetin. Holeně a metatarsy těchto končetin mají vpředu viditelně ohnuté ostny, které jsou střídavě nahrazeny ostny menšími. V našich podmínkách žijí čtyři druhy. Nejvíce rozšířený je ostník pavoukožravý (*Ero furcata*), jeho kokony můžeme vidět téměř všude v lese, na paloucích a křovinách. Najít pavouka ostníka

přírodě ale tak snadné není, přes den sedí se skrčenýma nohama u těla. V noci vyhledává síť snovaček, zatáhne za vlákno, po té pavouka, který vyleze z úkrytu, kousne do končetiny. I když kořist je obvykle větší, než lovec, jed, který je vpraven do těla oběti, ji okamžitě zbaví jakéhokoliv odporu (Buchar a Kůrka 1998).

5.17 ŠPLHALKOVITÍ (ANYPHAENIDAE)

Jejich končetiny jsou zakončeny jen jedním drápkem, třetí je nahrazen svazkem lepkavých chloupků. Toto uzpůsobení umožňuje šplhání po listech na keřích a stromech. Je známo přibližně 500 druhů, vědci se ale domnívají, že nebyly zdaleka popsány všechny druhy šplhalkovitých ze stromů tropických deštných pralesů. V našich podmínkách žijí pouze dva druhy. Nejrozšířenějším je šplhalka keřová (*Anyphaena accentuata*), která žije hlavně na listech menších stromů a keřů. Je šedožlutě až hnědě zbarvena, ve střední části zadečku má čtyři zřetelné skvrny tmavší barvy (Buchar a Kůrka 1998).

5.18 LISTOVNÍKOVITÍ (PHILLODROMIDAE)

Listovníci byli původně řazeni mezi běžníky, tvar jejich těla je jim velice podobný, jejich nohy podobně jako u běžníků směřují do stran. Přední dva páry končetin mají delší, než dva zadní páry. Jejich zbarvení bývá různobarevné, obvykle mají tmavou až téměř černou srdeční skvrnu. Barvu těla mění v závislosti na prostředí, ve kterém žijí. Jejich barva splyne s okolím a tím jsou chráněni proti kutilkám, hrabalkám a ptákům. Listovníci žijí převážně na stromech, keřích a bylinách, některé druhy můžeme najít i na zemském povrchu. Nevytváří síť ani úkryty, na kořist vyčkávají na rostlinách a na malou vzdálenost ji pronásledují. Na celém světě je známo 542 druhů, u nás najdeme 24 druhů. Hojným druhem na celém našem území je listovník keřový (*Philodromus collinus*), obvykle má žlutou hlavohruď, hnědý zadeček s tmavým pruhem. Dalším hojným zástupcem v našich končinách kromě vyšších poloh je listovník zlatolesklý (*Philodromus aureolus*), na zadečku a hlavohrudí mají samci kovově lesklé šupiny, samice jsou světlejší. Mají hlavohruď zbarvenou do běla, hnědožlutý zadeček, srdeční skvrnu hnědou s bílým lemováním (Kůrka et al. 2015).

5.19 BRABENČÍKOVITÍ (PHRUROLITHIDAE)

Brabenčíkovití nejen svými pohyby, ale i tvarem těla připomínají mravence. Mají protáhlý zadeček, štíhlé, dlouhé nohy, jsou rezavočerně zbarveni, na horní straně zadečku mají bílý příčný pruh, který imituje zúžení mezi hrudí a zadečkem. Na celém světě je známo 71 druhů, u nás 4 druhy. Nejhojnějším u v našich podmínkách je brabenčík obecný (*Phrurolithus festivus*), vyskytuje se na celém území, kromě chladnějších oblastí. Žije

především na teplých, poměrně suchých místech, například v suché trávě, na březích vod, v lomech, méně často v lesích. Na jižní Moravě můžeme najít brabenčíka stepního (*Phrurolithus pullatus*), který žije v suché trávě a v pískovnách. Nejen na jižní Moravě, ale i v teplejších místech středních Čech můžeme najít brabenčíka lesního (*Phrurolithus minimus*), toho můžeme spatřit v suchých trávnicích, vřesovištích, není ale zhusta rozšířen (Kůrka et al. 2015).

6 PRAKTICKÁ ČÁST

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na konkrétní přehled nalezených druhů na zkoumané lokalitě. Uvedeny jsou údaje o jednotlivých druzích podle metodiky v kapitole 3.

Čeľad' AGELENIDAE

1. *Coelotes terrestris* (Wider, 1834)

Syn.: *Amaurobius terrestris*

Český název: punčoškář zemní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1J-25.6.-23.7.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Evropský – Středoevropský extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: (T), M, O

Typ stanoviště: Lesní druh, vyskytující se ve všech typech lesů (vyjma lesů lužních), dále obývá nížiny (hory).

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

2. *Tegenaria ferruginea* (Panzer, 1804)

Český název: pokoutník stájový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-22.9.2014, individuální sběr

Areál rozšíření: Evropský areál

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Obývá nížiny, střední polohy, obzvlášť budovy - lidský příbytek, sklepy, stodoly, kůlny, stáje. Žije na půdě, v přírodě pod kůrou i v dutinách listnatých stromů.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeľad' ANYPHAENIDAE

3. *Anyphaena accentuata* (Walckenaer, 1802)

Český název: šplhalka keřová

Pohlaví, datum, způsob sběru: 3M, 5F-16.10.2014, smyk; 1M-21.9.2014, 1F-9.11.2014, 1M-27.10.2014, 6F-20.10.2014, 8F-23.8.2014, 13F-16.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – turánský areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije v lesích - od nížin do středních poloh, obzvlášť v doubravách a dubohabřinách. Může se vyskytovat na listech i větvích stromů a keřů.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď ARANEIDAE

4. *Agalenatea redii* (Scopoli, 1763)

Syn.: *Araneus redii*; *Epeira redii*

Český název: křížák pýřitý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-16.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Západopalearktický areál

Fytogeografická oblast: **T, M**

Typ stanoviště: Vyskytuje se na osluněných stanovištích, v oblastech, které jsou níže položeny, na suchých loukách, na kraji cest. Zabírá i ruderaly s přijatelným rostlinným porostem.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

5. *Araneus diadematus* (Clerck, 1757)

Syn.: *A. diadema*, *Epeira diadema*(-demata)

Český název: křížák obecný

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-17.8.2014, 1M, 6F-12.7.2014, smyk

Areál rozšíření: Holoarktický areál, (NA)

Fytogeografická oblast: T, **M, O**

Typ stanoviště: Eurytopní druh, žijící skoro na všech typech stanovišť (nížiny – hory). Častokrát se vyskytuje v parcích, sadech rovnou i v zástavbách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

6. *Araneus sturmi* (Hahn, 1831)

Syn.: *Atea sturmi*; *Atea agalena* (C. L. Koch, 1844); *Epeira sturmi*

Český název: křížák Sturmův

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: T, **M**

Typ stanoviště: Objevuje se v nížinách a ve středních polohách. Vzácně se vyskytuje v horách na mladistvých jehličnanech (např. borovice, smrk), žije především na osluněných lesních periferiích, na pastvinách s jalovcem. Na listnatých stromech i ve smíšených lesích žije vzácně.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Téměř ohrožený

7. *Araneus triguttatus* (Fabricius, 1775)

Syn.: *Atea triguttata*; *Atea aurantiaca* (C. L. Koch, 1836); *Epeira triguttata*

Český název: křížák trojtečný

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-9.11.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – asijský areál

Fytogeografická oblast: **M**

Typ stanoviště: Obývá kraje lesů v nížinách a ve středních polohách. Žije na mladistvých listnatých stromech v lesích na světle, obzvláště na dubech, rovněž na keřích.

Výskyt: Nepříliš hojný

Červený seznam: Téměř ohrožený

8. *Araniella cucurbitina* (Clerck, 1757)

Syn.: *Araneus cucurbitinus*; *Epeira cucurbitina*; *Miranda cucurbitina*

Český název: křížák zelený

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-27.10.2014, sklepávání; 1F-27.4.2014, 22F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: (T), **M**

Typ stanoviště: Žije hlavně v nižších polohách na lesních a otevřených stanovištích, zejména na doubravách. Značně se také vyskytuje na lesních okrajích, též v sadech a parcích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

9. *Araniella opisthographa* (Kulczyński, 1905)

Syn.: *Araneus opisthographus*

Český název: křížák dubový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-17.8.2014, smyk; 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko - turánský, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, **M**

Typ stanoviště: Vyskytuje se především v nižších polohách, na otevřených biotopech i v lesích a obzvláště v doubravách. Hojně se objevuje na lesních okrajích, též v parcích, zahradách a sadech.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

10. *Cercidia prominens* (Westring, 1851)

Syn.: *Araneus prominens*

Český název: křížák trnečkový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-16.10.2014, 1F-12.7.2014, smyk; 1F-16.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije v nižších až středních polohách. Vyskytuje se zpravidla na nepříliš porušených stanovištích, obzvláště na vřesovištích, v lužních lesích, na mokřadech na okrajích lesů.

Výskyt: Nehojný

Červený seznam: Není ohrožený

11. *Cyclosa conica* (Pallas, 1772)

Syn.: *Singa conica*

Český název: křížák vířivý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-12.10.2014, 5M, 3F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Holoarktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Lesní druh, žijící v nižších a středních polohách. Zřídka se objevuje v horách, na světle v lesích a na okrajích lesů. Hojně se obzvláště vyskytuje v jehličnatých lesích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

12. *Cyclosa oculata* (Walckenaer, 1802)

Český název: křížák trojlaločný

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – asijský areál

Fytogeografická oblast: M

Typ stanoviště: Žije na provlhlých loukách a na vřesovištích - od nížin do hor. Málokdy se vyskytuje i v listnatých lesích. Občas je ze střední Evropy uveden též ze suchých a slunných biotopů, obzvláště písčín.

Výskyt: Vzácný

Červený seznam: Ohrožený

13. *Gibbaranea gibbosa* (Walckenaer, 1802)

Syn.: *Araneus gibbosus*; *Epeira gibbosa*

Český název: křížák hrbatý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-27.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Evropský areál (Af.) (Az.)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Nejobvykleji se vyskytuje v nížinách a ve vrchovinách, na skalních stepích, na světle v listnatých lesích, v sadech. Vzácně žije v jehličnatých porostech.

Výskyt: Nepříliš hojný

Červený seznam: Ohrožený

14. *Mangora acalypha* (Walckenaer, 1802)

Syn.: *Epeira acalypha*; *Zilla acalypha*; *Z. genistae* (Hahn, 1831)

Český název: křížák luční

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-16.10.2014, 1M-27.4.2014, smyk; 1M-27.10.2014, prosev; 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Západopalearktický areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije v nížinách a ve středních polohách, na světelných biotopech s nízkou vegetací. Obzvláště se vyskytuje na provlhlých i suchých loukách, dále na vřesovištích a okraji lesů, též v sadech.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď ATYPIDAE

15. *Atypus affinis* (Eichwald, 1830)

Český název: sklípkánek hnědý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-25.6.-23.7.2014, 1M-14.10.2014, 1J-18.9.2014, zemní past - 2. linie; 4M-14.10.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský areál – Me. (Af.)

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Žije na minerálně hojných i chudých půdách. Jeho biotop musí být chráněn stromy nebo keři proti mikroklimatickým extrémům. Nejhojněji se objevuje v doubravách (bývající prořídle, zakrslé, suché, acidofilní) či v borech. Jeho pavučinový úkryt (punčoška) bývá ukrytý pod vegetací, listovým opadem (např. dubové listí), větvemi nebo kameny.

Výskyt: Náš nejhojnější sklípkánek

Červený seznam: Téměř ohrožený

Čeleď CLUBIONIDAE

16. *Clubiona brevipes* (Blackwall, 1841)

Český název: zápředník krátkonohý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-31.5.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský areál (Gr., Az.)

Fytogeografická oblast: T, (M)

Typ stanoviště: Jedná se o teplomilný druh, obývající nižší až střední polohy. Obzvláště v doubravách na světle a na okrajích lesů. Žije pod kůrou stromů a na keřích, též v trávě na zemi. Své skrýše si zamotává v listech či ve štěrbinách stromů, hlavně dubů.

Výskyt: Nepříliš vzácný

Červený seznam: Téměř ohrožený

17. *Clubiona neglecta* (O. P.-Cambridge, 1862)

Český název: zápředník trávni

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – turánský areál

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Vyskytuje se na otevřených a zastíněných stanovištích (od nížin do hor). Obývá takové biotopy, na kterých je rozmanitá úroveň vlhkosti – od skalních stepí, lesostepí, lesních pasek a luk až po mokřady. Dále žije na stromech a keřích, pod kameny na březích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď DYSDERIDAE

18. *Harpactea rubicunda* (C. L. Koch, 1838)

Syn.: *Dysdera rubicunda*

Český název: šestiočka ryšavá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-25.6.-9.11.2014, 1F-14.10.2014, 1M-31.5.-25.6.2014, 2F-9.11.2014, zemní past – 2. linie; 1F- 14.10.2014, 1F-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský – Me. (Gr.) (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije pod kameny a dalšími předměty na půdě v xerothermních lesích a křovinách. Obvykle se vyskytuje na lesostepích a stepních biotopech, v zahradách. Příležitostně obývá budovy.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď GNAPHOSIDAE

19. *Drassyllus praeficus* (L. Koch, 1866)

Syn.: *Prothesima praeficus*; *Zelotes praeficus*

Český název: skálovka stepní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.8.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – turánský areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije pod kameny na světle travnatých, skalních stepích a okrajích lesů. Vyskytuje se v nížinách, až středních polohách.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

20. *Haplodrassus signifer* (C. L. Koch, 1839)

Syn.: *Drassus signifer*; *D. troglodytes* (C. L. Koch, 1839); *Drassodes signifer*; *D. troglodytes*

Český název: skálovka šedá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 1M-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Holoarktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Žije na otevřeném stanovišti, na loukách, na světle v lesích, na mokřadech a vřesovištích. Vyskytuje se v nížinách až vysoko do hor. Během dne se schovává v pavučinové skrýši, který si vytváří na spodní straně kamenů či na půdě v pozůstatcích flóry, kde též uschovává své kokony.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

21. *Haplodrassus silvestris* (Blackwall, 1833)

Syn.: *Drassodes silvestris*; *Drassus silvestris*

Český název: skálovka lesní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-31.5.-25.6.2014, 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 1F-23.7.-23.8.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (U)

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Obývá listnaté a smíšené lesy. Žije v nížinách i v horách, málokdy na sušších biotopech a mokřadech. Během dne se schovává ve spadaném listí i v detritu.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

22. *Zelotes petrensis* (C. L. Koch, 1839)Syn.: *Prothesima petrensis*

Český název: skálovka otazníková

Pohlaví, datum, způsob sběru: 2M, 1J-14.10.2014, zemní past – 1. linie; 1M-18.9.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko - turánský, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Jedná se o teplomilný druh, žijící na stepích, vřesovištích, v lesích na světle (např. bory, doubravy), v trávníku, pod kameny a v detritu.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

23. *Zelotes subterraneus* (C. L. Koch, 1833)Syn.: *Melanophora atra* (Wider, 1834); *M. violacea* (C. L. Koch, 1839);*Prothesima subterranea*; *P. violacea*

Český název: – skálovka zemní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-31.5.-25.6.2014, zemní past – 2. linie; 1M, 1F-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: (T), M, (O)

Typ stanoviště: Vyskytuje se v nížinách až ve středních polohách, vzácně až vysoko do hor. Obývá velice různorodá stanoviště – vřesoviště, trávníky, mokřady, rozmanité lesní typy. Dále žije pod kameny či kůrou a v detritu.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď LINYPHIIDAE

24. *Abacoproeces saltuum* (L. Koch, 1872)

Český název: pavučenka hvozdní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 4M-31.5.-25.6.2014, 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 1M-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský – Středoevropský extramediteránní areál (Jižní Sibiř)

Fytogeografická oblast: M

Typ stanoviště: Obývá lesy nízkých až středních poloh. Vyskytuje se obzvláště v doubravách, na lesostepích, v podrostu a v listovém opadu.

Výskyt: Nepříliš hojný

Červený seznam: Není ohrožený

25. *Bathyphantes approximatus* (O. P.-Cambridge, 1871)

Syn.: *Kaestneria approximata*

Český název: plachetnatka mokřinná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-27.10.2014, prosev

Areál rozšíření: Palearktický – Eurosibiřský areál

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Obývá velice vlhká území (od nížin do hor), především na březích rybníků a v podmáčených lesích. Též se vyskytuje na vegetaci pod břehy toků.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

26. *Centromerus sylvaticus* (Blackwall, 1841)

Český název: plachetnatka lesní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 1M-27.10.2014, prosev

Areál rozšíření: Holoarktický, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Tento druh není náročný na typ prostředí, vyskytuje se v nížinách i v horách, na otevřených stanovištích, dokonce i v různorodých typech lesů. Žije v listovém opadu, v detritu, v lesním mechu a mezi rostlinami.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

27. *Ceratinella brevis* (Wider, 1834)

Syn.: *Erigone brevis*

Český název: pavučenka krátká

Pohlaví, datum, způsob sběru: 2M-31.5.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: M, (O)

Typ stanoviště: Obzvlášť se vyskytuje v lesích rozmanitých typů, málokdy i na nezastíněných stanovištích. Žije v detritu a listovém opadu. Obývá nížiny až hory.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

28. *Drapetisca socialis* (Sundevall, 1833)

Syn.: *Meta tigrina* (Wider, 1834)

Český název: plachetnatka náhorní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-14.10.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: **M**, (O)

Typ stanoviště: Žije na kůře stromů, obzvláště buků (díky svému zabarvení úplně splývá). Vyskytuje se v lesích – od nížin až do hor, především v bučinách, zřídka v jehličnatých porostech.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

29. *Lepthyphantes minutus* (Blackwall, 1833)

Český název: plachetnatka tlustotrnná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-14.10.2014, zemní past – 2. linie; 1F-14.10.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Holoarktický, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, **M**

Typ stanoviště: Žije v lesích, kde bývá na kmenech stromů i pod kůrou stromů – od nížin do středních poloh. Též se vyskytuje v ptačích budkách.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

30. *Linyphia hortensis* (Sundevall, 1830)

Český název: plachetnatka zahradní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-6.5.2014, zemní past – 2. linie; 5M-31.5.2014, zemní past – 1. linie; 4M-27.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: (T), **M**

Typ stanoviště: Obývá různorodá stanoviště – od nížin do hor. Žije především v lesích. Vytváří síť na keřích a spodních větvích stromů.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

31. *Linyphia triangularis* (Clerck, 1757)

Český název: plachetnatka keřová

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-6.5.2014, 1F-31.5-25.6.2014, zemní past – 2. linie; 3M, 6F-12.10.2014, 1M, 1F-16.10.2014, 2F-17.8.2014, 1F-12.7.2014, smyk; 1M, 3F-23.8.2014, prosev

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko-asijský areál

Fytogeografická oblast: T, **M**

Typ stanoviště: Vyskytuje se v lesích – od nížin do horských míst. Obývá lesní periférie, louky, sady a parky. Své značné plachetkovité sítě staví na keřích a rostlinách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

32. *Macrargus rufus* (Wider, 1834)

Syn.: *Micryphantes erythrocephalus* (C. L. Koch, 1836)

Český název: plachetnatka rudohnědá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-9.11.2014, prosev

Areál rozšíření: Evropský areál (západní Sibiř)

Fytogeografická oblast: **M, O**

Typ stanoviště: Obývá lesy všech typů (od nížin do hor). Žije v detritu a ve spadném listí.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

33. *Mansuphantes mansuetus* (Thorell, 1875)

Český název: plachetnatka pentlicovitá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-31.5.-25.6.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Evropský areál – Me.

Fytogeografická oblast: **M**

Typ stanoviště: Žije mezi rostlinami a v detritu různorodých typů lesů. Obývá nížiny i hory.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

34. *Maso sundevalli* (Westring, 1851)

Syn.: *Erigone sundevalli*

Český název: pavučenka Sundevallova

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-14.10.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: T, **M**, (O)

Typ stanoviště: Obývá lesy všech typů v detritu (od nížin vysoko do hor). Žije v lesním opadu a na rostlinách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

35. *Micrargus herbigradus* (Blackwall, 1854)

Syn.: *Blaniargus herbigrada*; *Erigone herbigradus*; *Lophomma herbigrada*

Český název: pavučenka hrabanková

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: (T), M, O

Typ stanoviště: Vyskytuje se v listovém opadu a detritu. Žije ve všech typech lesů (od nížin až vysoko do hor). Málokdy bývá na otevřených stanovištích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

36. *Microlinyphia pusilla* (Sundevall, 1830)

Syn.: *Linyphia pratensis* (Wider, 1834); *L. pusilla*

Český název: plachetnatka bičovitá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-23.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Od nížin do hor. Své nevelké síť staví poblíž půdy na rostlinách otevřených biotopů, především luk a vřesovišť.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

37. *Palliduphantes pallidus* (O.P.-Cambridge, 1871)

Syn.: *L. pallidus pallidus*

Český název: plachetnatka žlutá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.8.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (U)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Vyskytuje se v nížinách až ve středních polohách, ve vlhkých lesích v listí, v norách, též v jeskyních, na půdě rozmanitých otevřených i zastíněných stanovišť.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

38. *Tenuiphantes alacris* (Blackwall, 1853)

Syn.: *L. terricola* (C. L. Koch, 1845); *Linyphia alacris*; *L. terricola*

Český název: plachetnatka zvonečková

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: M, O

Typ stanoviště: Žije v mechu, detritu a v listovém opadu. Vyskytuje se od středních poloh do hor v lesích.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

39. *Tenuiphantes cristatus* (Menge, 1866)

Český název: plachetnatka pozemní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-31.5.2014, zemní past – 1. linie; 1F-14.10.2014, 1M, 1F-31.5.-25.6.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Eurosibiřský areál

Fytogeografická oblast: M, (O)

Typ stanoviště: Vyskytuje se v detritu na různorodých biotopech, obzvláště ve vlhkých lesích středních poloh (i ve vysokých hor).

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

40. *Tenuiphantes flavipes* (Blackwall, 1854)

Syn.: *L. henricae* (Six, 1858)

Český název: plachetnatka žlutohá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.8.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský areál – Me.

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Vyskytuje se v detritu, v listovém opadu, především v listnatých lesích (málokdy v jehličnatých). Od nížin do středních poloh.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

41. *Tenuiphantes tenebricola* (Wider, 1834)

Český název: plachetnatka stinná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-9.11.2014, prosev

Areál rozšíření: Evropský areál (U)

Fytogeografická oblast: M, O

Typ stanoviště: Především žije ve středních polohách, zřídka v nížinách i vysoko v horách v zastíněných vlhkých lesích. Vyskytuje se ve spadaném listí, v detritu a pod kameny.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

42. *Walckenaeria alticeps* (Denis, 1952)

Český název: pavučenka lulková

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-6.5.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: **M**

Typ stanoviště: Žije v detritu na zastíněných provlhklých místech, na otevřených i lesních mokřadech mimo rašelinišť.

Výskyt: Roztroušený

Červený seznam: Není ohrožený

43. *Walckenaeria atrotibialis* (O. P.–Cambridge, 1878)

Syn.: *Erigone melanocephala* (O. P.-Cambridge, 1881); *Walckenaeria melanocephala*
Wideria atrotibialis; *W. melanocephala*

Český název: pavučenka prosedlaná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-26.7.-23.8.2014, 3M, 4F-31.5.-25.6.1014, zemní past – 2. linie; 1M-23.8.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Holoarktický areál, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Obývá otevřená i lesní stanoviště. Žije mimo trávníků, vřesovišť a rašelinišť.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

44. *Walckenaeria furcillata* (Menge, 1869)

Syn.: *Tigellinus furcillatus*

Český název: pavučenka vidlohlavá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 2M, 1F-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (U)

Fytogeografická oblast: T, **M**

Typ stanoviště: Obývá teplé a suché oblasti otevřených stanovišť (např. vřesoviště, okraje lesů, skalní stepi), nebo světlých lesů.

Výskyt: Roztroušený

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď LYCOSIDAE

45. *Alopecosa aculeata* (Clerck, 1757)

Český název: slíd'ák borový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 5M-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Holoarktický, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: **M**

Typ stanoviště: Vyskytuje v borech (od nížin do středních poloh), hlavně na periferiích lesů, také na světle, zemi a v podrostu.

Výskyt: Nepříliš hojný

Červený seznam: Ohrožený

46. *Alopecosa pulverulenta* (Clerck, 1757)

Syn.: *Lycosa pulverulenta*; *L. vorax* (Walckenaer, 1805); *Tarantula vorax*;

L. nivalis (sensu PRACH 1860 and FICKERT 1875)

Český název: slíd'ák šedý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 2F-23.8.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Žije na otevřených provlhlých a suchých biotopech (od nížin až vysoko do hor), na rašeliništi, loukách, v sadech, na perifériích lesů. Zřídka se vyskytuje na světle v lesích. Objevuje se v podrostu a detritu.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

47. *Alopecosa taeniata* (C. L. Koch, 1835)

Syn.: *Lycosa taeniata*

Český název: slíd'ák lesní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-23.8.2014, prosev; 1F-27.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Eurosibiřský areál

Fytogeografická oblast: M, O

Typ stanoviště: Častokrát se vyskytuje na perifériích smrčin (od středních poloh vysoko do hor). Vzácně se nalézá v nížinách. Žije v podrostu a detritu, mnohdy běhá na zemi.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

48. *Arctosa lutetiana* (Simon, 1876)

Syn.: *Tricca lucorum* (L. Koch, 1877); *Trochosa lucorum*

Český název: slíd'ák lesostepní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 4M-31.5.-25.6.2014, 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (U)

Fytogeografická oblast: T, (M)

Typ stanoviště: Obývá především nižší polohy. Vzácně žije v horách i na rašeliništích. Vyskytuje se hlavně na skalních stepích, lesostepích, písčinách, na světelných lesních perifériích.

Výskyt: Vzácný

Červený seznam: Ohrožený

49. *Aulonia albimana* (Walckenaer, 1805)

Český název: slíd'ák černobílý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 2F-31.5.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (Az.)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije na skalních stepích (v nižších až středních polohách), dále na vřesovištích, na lesních perifériích, písčinách, pod kameny, na půdě a v mechu.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

50. *Pardosa lugubris* (Walckenaer, 1802)

Syn.: *Lycosa chelata* (Müller, 1764); *L. lugubris*

Český název: slíd'ák hajní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-26.7.-23.8.2014, 15M-31.5.-25.6.2014, 42M, 1F-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 2M-31.5.2014, 5M, 2F-25.6.2014, zemní past – 1. linie; 2M-23.4.2014, smyk; 5F-20.10.2014, prosev

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Žije v lesích (od nížin až vysoko do hor), dále na světle v lesích (v nižších polohách), na lesních okrajích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

51. *Trochosa terricola* (Thorell, 1856)

Syn.: *Lycosa terricola*

Český název: slíd'ák zemní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-6.5.2014, 1F-31.5.-25.6.2014, 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 1F-23.8.2014, 3F-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: T, M, (O)

Typ stanoviště: Žije na různých suchých i provlhých otevřených biotopech (od nížin do hor), na lesních perifériích. Během dne běhá po zemi nebo zůstává pod kameny v podlouhlých dutinách (zde se skrývá i samice s kokonem).

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

52. *Xerolycosa nemoralis* (Westring, 1861)

Syn.: *Tarentula nemoralis*; *Lycosa nemoralis*

Český název: slídák světlinový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-14.10.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Žije v lesích na světle (od nížin do hor), především na borech, lesostepích, okrajích lesů a vřesovištích. Mnohdy se vyskytuje na antropogenních stanovištích. Pobíhá po zemi.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď MIMETIDAE

53. *Ero cambridgei* (Kulczyński, 1911)

Český název: ostník Cambridgeův

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-14.10.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (U)

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Vyskytuje se na rostlinách na keřích (na různorodých biotopech), především v litorálech rybníků. Žije též v městských zahradách.

Výskyt: Roztroušený

Červený seznam: Není ohrožený

54. *Ero tuberculata* (De Geer, 1778)

Český název: ostník hrbolkový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-12.10.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko - turánský areál

Fytogeografická oblast: T

Typ stanoviště: Žije na keřích, v detritu na xerothermních osluněných biotopech (např. skalní stepi, vřesoviště, lesní okraje).

Výskyt: Vzácný

Červený seznam: Silně ohrožený

Čeleď MITURGIDAE

55. *Zora spinimana* (Sundevall, 1833)

Český název: zora obecná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-31.5.2014, zemní past – 1. linie; 2M-14.10.2014, 2M-31.5.-25.6.2014, zemní past – 2. linie; 2F-9.11.2014, 1F-27.10.2014, prosev

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: T, **M**, (O)

Typ stanoviště: Žije v listí, trávě na otevřených stanovištích (např. vřesoviště, trávníky, rašeliniště). Vyskytuje se i v lesích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď PHILODROMIDAE

56. *Philodromus cespitum* (Walckenaer, 1802)

Syn.: *Philodromus aureolus cespitum*

Český název: listovník obecný

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-27.10.2014, sklepávání; 1F-27.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Holoarktický – Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, **M**

Typ stanoviště: Vyskytuje se na rostlinách lesostepí, lesních perifériích, vřesovišt, parků nebo sadů.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

57. *Philodromus praedatus* (O. P.-Cambridge, 1871)

Český název: listovník vrásčitý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Vyskytuje se hlavně na stromech, zpravidla na obrovských osluněných dubech. Žije na lesostepích, lesních perifériích, v zahradách nebo sadech.

Výskyt: Roztroušený

Červený seznam: Téměř ohrožený

Čeleď PHRUROLITHIDAE

58. *Phrurolithus festivus* (C. L. Koch, 1835)

Český název: brabenčík obecný

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-31.5.-25.6.2014, 1M, 1F-31.5.2014, zemní past – 2. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije na osluněných teplých a poměrně suchých biotopech (od nížin do středních poloh) – jako jsou např. skalní stepi, vřesoviště, suché části rašelinišť, břehy vod, synantropní biotopy (např. lomy). Zřídka obývá lesní stanoviště (zejména doubravy, bory)

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď PISAURIDAE

59. *Pisaura mirabilis* (Clerck, 1757)

Syn.: *Ocyale mirabilis*; *Ocyale rufofasciata* (De Geer, 1778); *Pisaura listeri* (Scopoli, 1763)

Český název: lovčík hajní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 2F-12.10.2014, 4F-16.10.2014, 1M, 1F-23.4.2014, 1F-17.8.2014, 4M-27.4.2014, 10F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko-asijský areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije především na různých typech nezastíněných suchých a provlhlých stanovištích (od nížin do hor), na okrajích lesů, ve světlých hájích, též na rudéralech, hlavně na kopřivách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď SALTICIDAE

60. *Aelurillus v-insignitus* (Clerck, 1757)

Syn.: *Aelurillus insignitus*; *Dia quinquepartita* (Walckenaer, 1805);

Enophrys striata (sensu PRACH, 1866); *Phlegra v-insignita*

Český název: skákavka znamenaná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Holopalearktický areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Během dne je aktivní, živě pobíhá po půdě a skálách, umí daleko skákat. Vyskytuje se na osluněných lesních perifériích, písčinách, kamenitých stráních (od nížin až do hor).

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

61. *Evarcha arcuata* (Clerck, 1757)

Syn.: *E. marcgravi* (Scopoli, 1763); *Marpissa grossa* (C. L. Koch, 1837); *Maturna arcuata*

Český název: skákavka černá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 3F-23.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Objevuje se na otevřených stanovištích (od nížin až do hor), na rostlinném porostu travnatých stepí, suchých i provlhlých luk. Hojně se vyskytuje i na mokřadech.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

62. *Evarcha falcata* (Clerck, 1757)

Syn.: *Attus falcatus*; *Enophrys falcata*; *Euophrys falcata*; *Evarcha blancardi* (Scopoli, 1763); *E. flammata* (Clerck, 1757); *Hasarius falcatus*

Český název: skákavka obecná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M, 1F-23.4.2014, 4M, 1F-17.8.2014, 2M, 2F-12.7.2014, 1F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Obývá rozsáhlou škálu biotopů – od skalních stepí až po rašeliniště, od nížin až do hor. Žije v lesích i na jejich krajích. Vyskytuje se na rostlinách i na zemi, též na spodních větvích stromů a keřů.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

63. *Heliophanus cupreus* (Walckenaer, 1802)

Syn.: *Heliophanes metallicus* (C. L. Koch, 1846)

Český název: skákavka měděná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Evropský areál (západní Sibiř)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Nenáročný druh, co se týče na typ stanoviště (od nížin až do hor). Žije na skalních stepích, lesostepích, okrajích lesů, loukách, také v lomech i pískovnách. Vyskytuje se na půdě a rostlinné vegetaci.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď SPARASSIDAE

64. *Micrommata virescens* (Clerck, 1757)

Syn.: *M. rosea* (Clerck, 1757); *M. smaragdina* (Fabricius, 1793); *M. viridissima* (De Geer, 1778); *Sparassus ornatus* (Walckenaer, 1802); *S. virescens*

Český název: maloočka smaragdová

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-26.7.-23.8.2014, zemní past – 2. linie; 2M, 5F-16.10.2014, 1F-27.10.2014, 2F-17.8.2014, 1M-12.7.2014, 11F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: **M**

Typ stanoviště: Přes den sedí hlavou dolů na rostlinách (vyčkává na kořist). Žije na bylinách a keřích, na okrajích lesů a světlinách.

Výskyt: Roztroušený

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď TETRAGNATHIDAE

65. *Metellina mendei* (Blackwall, 1870)

Syn.: *Meta mendei*, *M. segmentata mendei*

Český název: meta Mengeho

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-12.7.2014, 2M-27.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Evropský – Extramediteránní areál (Gr.)

Fytogeografická oblast: T, **M**, O

Typ stanoviště: Vyskytuje se na otevřených a zastíněných oblastech (od nížin do hor), na keřích, lesních perifériích, v lesích rozmanitých typů. Žije též v zahradách a sadech.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

66. *Metellina segmentata* (Clerck, 1757)

Syn.: *Meta reticulata* (Linné, 1758); *M. segmentata*; *Zilla reticulata*

Český název: meta podzimní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 17M, 12F-12.10.2014, 1M, 3F-16.10.2014, 2M, 3F-27.10.2014, 1M-23.4.2014, 1F-17.8.2014, smyk; 1F-9.11.2014, prosev; 3F-20.10.2014, 1M, 3F-23.8.2014, sklepvání

Areál rozšíření: Evropský areál (Gr., Az., Kz.)

Fytogeografická oblast: T, M, O

Typ stanoviště: Žije na otevřených i zastíněných oblastech (od nížin do hor), na keřích, lesních perifériích, v lesích různorodých typů, též v zahradách a sadech.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

67. *Pachygnatha degeeri* (Sundevall, 1830)

Český název: čelistnatka mokřadní

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M, (O)

Typ stanoviště: Žije v nižších a středních polohách. Vzácně se vyskytuje v horách na osluněných vlhkých i suchých stanovištích. Žije obzvláště v detritu na loukách, na polích a v zahradách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

68. *Tetragnatha montana* (Simon, 1874)

Syn.: *T. solandri sensu* (NOSEK 1895)

Český název: čelistnatka perleťová

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-20.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: (T), M

Typ stanoviště: Vyskytuje se v nižších a středních polohách (vlhká zastíněná stanoviště). Žije v lužních lesích, též na vlhkých loukách (zde hledá stinné biotopy – pod keři, okraje lesa), poblíž břehů vod.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

69. *Tetragnatha pinicola* (L. Koch, 1870)

Český název: čelistnatka stromová

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický, Extramediteránní areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Vyskytuje se v nižších a středních polohách, zřídka ve větších nadmořských výškách. Žije na rozmanitých typech biotopů, obzvláště v borových a listnatých lesích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeleď THERIDIIDAE

70. *Enoplognatha ovata* (Clerck, 1757)

Syn.: *E. lineata* (Clerck, 1757); *Theridion(-um) ovatum*; *T. redimitum* (Clerck, 1757)

Theridium lepidum (Walckenaer, 1802); *T. lineatum*

Český název: snovačka oválná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-18.9.2014, zemní past – 2. linie; 1M-25.6.2014, zemní past – 1. linie; 2F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Holopalearktický areál (NA)

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije na bylinách a keřích v rozsáhlé škále otevřených stanovišť i ve světlých lesích.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

71. *Euryopis flavomaculata* (C. L. Koch, 1836)

Český název: snovačka žlutoskvrnná

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-6.5.2014, 18M-31.5.-25.6.2014, 1M-31.5.2014, zemní past – 2. linie; 5M-31.5.2014, 1M-25.6.2014, zemní past – 1. linie

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Hledá v detritu a mechu mravence, které znehybňuje lepem. Žije jak na suchých (např. skalní stepi, vřesoviště), tak i na vlhkých stanovištích (např. rašeliniště).

Výskyt: Roztroušený

Červený seznam: Není ohrožený

72. *Phylloneta impressa* (L. Koch, 1881)

Syn.: *Theridium impressum*

Český název: snovačka pečující

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-23.8.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Holoarktický areál (Af.)

Fytogeografická oblast: T, M, (O)

Typ stanoviště: Žije na keřích a na zdatnějších bylinách (např. třezalky, pelyňky, řebříčky), na otevřených stanovištích mimo polí, sadů, luk a lesních krajů.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

73. *Platnickina tincta* (Walckenaer, 1802)

Syn.: *Theridium tinctum*

Český název: snovačka kropenatá

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-20.10.2014, skleпávání

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Mnohdy se vyskytuje v sítích jiných drobných pavouků, kde krade kořist a loví majitele. Žije na keřích a na spodních větvích stromů. Obývá zejména lesy.

Výskyt: Hojný

Červený seznam: Není ohrožený

Čeľad THOMISIDAE

74. *Diaea dorsata* (Fabricius, 1777)

Syn.: *Thomisus dorsatus*

Český název: běžník zelený

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1F-21.9.2014, 1F-16.10.2014, skleпávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – asijský areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Žije v lesích na listech keřů a stromů (od nížin až do hor), málokdy též na rostlinách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

75. *Misumena vatia* (Clerck, 1757)

Syn.: *Aranea cretata* (Preyssler, 1791); *M. calycina* (Linné, 1758); *Thomisus calycinus*;

T. pratensis (Hahn, 1832)

Český název: běžník kopretinový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-27.10.2014, skleпávání; 1M-12.7.2014, 1F-17.5.2014, smyk

Areál rozšíření: Holoarktický areál

Fytogeografická oblast: T, M

Typ stanoviště: Obývá otevřená i vlhká stanoviště (od nížin až vysoko do hor), především na loukách, travnatých stepích. Vyskytuje se též v zahradách a na bylinách. Samice vyčkává pod květy na kořist – včely, pestřenky.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

76. *Xysticus audax* (Schrank, 1803)

Syn.: *X. pini* (Hahn, 1831)

Český název: běžník keřový

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-23.4.2014, smyk

Areál rozšíření: Palearktický – Transpalearktický areál

Fytogeografická oblast: (T), **M**, (O)

Typ stanoviště: Vyskytuje se od nížin až vysoko do hor (nejsušší až nejvlhčí stanoviště). Žije v lesích, na lesních perifériích, na otevřených biotopech, na keřích a vyvýšených rostlinách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

77. *Xysticus bifasciatus* (C. L. Koch, 1837)

Český název: běžník dvoupruhý

Pohlaví, datum, způsob sběru: 2F-21.9.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Evropsko – asijský areál

Fytogeografická oblast: (T), **M**, (O)

Typ stanoviště: Obývá otevřená i vlhká stanoviště (od nížin až vysoko do hor). Žije především na loukách, vřesovištích, též na světle v lesích.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

78. *Xysticus cristatus* (Clerck, 1757)

Syn.: *X. viaticus* (Linné, 1758)

Český název: běžník obecný

Pohlaví, datum, způsob sběru: 1M-16.10.2014, sklepávání

Areál rozšíření: Palearktický – Holopalearktický areál (I.)

Fytogeografická oblast: T, **M**, (O)

Typ stanoviště: Obývá otevřená stanoviště – přirozená i umělá (od nížin až do hor). Vyskytuje se v parcích, sadech a zahradách.

Výskyt: Velmi hojný

Červený seznam: Není ohrožený

6.1 KVANTITATIVNÍ VYHODNOCENÍ

V přírodní rezervaci Zlín byl prováděn výzkum od 2.4. do 9.11. 2014. Bylo zde nalezeno celkem 481 jedinců. Z tohoto celkového množství bylo objeveno 472 zcela dospělých jedinců, zahrnující 229 pavouků samčího pohlaví, dále 243 pavouků samičího pohlaví a 9 juvenilních jedinců. Někteří juvenilní pavouci byli určeni pouze do rodového názvu. Na zkoumaném území bylo nalezeno dohromady 78 druhů, kteří byli následně rozděleni do 19 čeledí.

6.2 KVALITATIVNÍ VYHODNOCENÍ

Tato podkapitola je rozdělena na tři části, kde byly vyhodnoceny výsledky pomocí dominance a Sørensenova indexu podobnosti.

6.3 SYSTEMATICKÝ PŘEHLED A VYHODNOCENÍ NALEZENÝCH DRUHŮ

Vypracovaný systematický přehled druhů pavouků byl sepsán podle Katalogu České republiky (Buchar a Růžička 2002) a dále na základě atlasu Pavouci České republiky (Kůrka et al. 2015). Z atlasu Pavouci České republiky (Kůrka et al. 2015) byla i převzata veškerá zaktualizovaná česká a latinská pojmenování.

6.3.1 VYHODNOCENÍ PODLE SÖRENSENOVA INDEXU PODOBNOSTI

Porovnání bylo provedeno na základě Sørensenova indexu podobnosti. Pomocí tohoto indexu bylo možné srovnat podobnosti zemních pastí a to pro 1. i 2. linii. V 1. a 2. linii byl zjištěn souhrnný počet zcela shodných druhů, který zahrnoval 17 druhů. V 1. linii bylo zjištěno celkem 26 druhů a ve 2. linii bylo nalezeno 30 druhů (Příl. 1, Tab. 1, Tab. 3). Index podobnosti podle stanoveného vzorce vyšel: 60, 71 %.

6.3.2 SROVNÁNÍ VÝSLEDKŮ MEZI 1. A 2. LINIÍ POMOCÍ DOMINANCE

V 1. linii bylo zjištěno celkem 66 jedinců. Z tohoto počtu bylo nalezeno 41 samců, 21 samic a 4 juvenilní jedinci. Celkově bylo v této zemní pasti objeveno 26 druhů, kteří byli zařazeni do 9 čeledí. Zemní pasti (1. linie) byly uloženy v dolní části přírodní rezervace (Příl. 1, Tab. 1).

Do eudominantní čeledi, týkající se 1. linie, náleží tyto: Liniiphyidae, Gnaphosidae a Lycosidae. Následně mezi dominantní druhy dominance patří pouze čeleď Theridiidae. Zbývající čeledi, jako: Atypidae, Clubionidae, Dysderidae, Mimetidae a Miturgidae, spadají mezi subdominantní druhy (Příl. 1, Tab. 2).

Mezi eudominantí čeledi, které se týkají 2. linie, spadají tyto čeledi: Liniiphyidae, Lycosidae a Gnaphosidae. Mezi následující dominantní druhy náleží opět pouze čeleď

Theridiidae. Ostatní čeledi, jako: Agelenidae, Atypidae, Dysderidae, Miturgidae, Phrurolithidae a Sparassidae, se řadí mezi subdominantní druhy (Příl. 1, Tab. 4).

Naopak ve 2. linii bylo nalezeno dohromady 147 pavouků. Z tohoto množství bylo objeveno 115 samců, 27 samic a 5 juvenilních jedinců. Celkem ve 2. linii bylo zjištěno 30 druhů a celkem 11 čeledí. Tyto zemní pasti (2. linie) byly uloženy v horní části zkoumaného území (Příl. 1, Tab. 3).

Z jednotlivých vypočítaných výsledků dominance, týkající se zvláště pro 1. a 2. linii (zemních pastí) je možné vyhodnotit, že v přírodní rezervaci Zlín má převahu zejména čeleď Liniiphyidae. Toto tvrzení je shodné pro obě linie. V 1. linii bylo určeno 10 druhů této čeledi, kdežto ve 2. linii bylo determinováno 13 druhů plachetnatkovitých. Z tohoto faktu lze usoudit, že se zástupcům (pocházející z čeledi Liniiphyidae) více daří v horní části přírodní rezervace.

Dále v 1. i v 2. linii byla zjištěna čeleď Gnaphosidae. V 1. linii bylo objeveno 5 druhů a v 2. linii byli 4 druzy. Podobné to bylo i u čeledi Lycosidae. V 1. linii byli nalezeni 4 druzy a v 2. linii bylo 5 druhů.

Shodný počet druhů u obou linií se shodoval u čeledi Theridiidae. V 1. i v 2. linii byli nalezeni 2 druzy této čeledi. Totožné čeledi, zahrnující 1 druh, byly shodné v 1. a 2. linii, jednalo se o tyto čeledi: Atypidae, Dysderidae, Gnaphosidae, Liniiphyidae, Lycosidae, Miturgidae a Theridiidae. V 1. linii byly nalezeny 2 čeledi, které nebyly objeveny v 2. linii, jednalo se o tyto čeledi: Clubionidae a Mimetidae. Kdežto ve 2. linii převažovaly tyto 3 následující čeledi: Agelenidae, Phrurolithidae a Sparassidae.

Mezi společné druhy v 1. a 2. linie byli tyto: *Atypus affinis*, *Harpactea rubicunda*, *Haplodrassus silvestris*, *Zelotes subterraneus*, *Haplodrassus signifer*, *Zelotes petrensis*, *Walckenaeria atrotibialis*, *Tenuiphantes cristatus*, *Lepthyphantes minutus*, *Abacoproeces saltuum*, *Walckenaeria furcillata*, *Linyphia hortensis*, *Trochosa terricola*, *Pardosa lugubris*, *Zora spinimana*, *Euryopsis flavomaculata* a *Enoplognatha ovata*.

V zemních pastích, týkajících se 1. linie, byli navíc tyto druzy: *Clubiona brevipes*, *Drassyllus praeficus*, *Ceratinella brevis*, *Palliduphantes pallidus*, *Tenuiphantes flavipess*, *Tenuiphantes alacris*, *Alopecosa pulverulenta*, *Alopecosa aculeata* a *Ero cambridgei* (Příl. 1, Tab. 1).

V 2. linii byli objeveni jen tyto: *Coelotes terrestris*, *Maso sundevalli*, *Drapetisca socialis*, *Mansuphantes mansuetus*, *Micrargus herbigradus*, *Centromerus sylvaticus*, *Walckenaeria alticeps*, *Linyphia triangularis*, *Xerolycosa nemoralis*, *Arctosa lutetiana*, *Aulonia albimana*, *Phrurolithus festivus* a *Micrommata virescens* (Příl. 1, Tab. 3).

7 DISKUSE

Pro srovnání s PR Zlín byly vybrány lokality Sušicko-horažďovických vápenců, kde v roce 2009 a 2010 probíhal inventarizační průzkum pavouků (Hradská a Ťetál 2011) a lokality NNR Hůrky u Hranic, kde během roku 2011 byl uskutečněn inventarizační průzkum pavouků (Machač a Niedobová 2015).

Lokalita Sušicko-horažďovických vápenců byla v průzkumu rozdělena na tyto oblasti a to: PR Čepičná, Chanovec, Sušice a Horažďovice (Hradská a Ťetál 2011).

Lokalita NNR Hůrky od Hranic je součástí Hraničského krasu, který se nachází v Olomouckém kraji a spadá do území města Hranice na Moravě (Machač a Niedobová 2015).

Tyto již zmíněné lokality byly vybrány ke srovnání z důvodu shodného nálezu sklípkánka hnědého (*Atypus affinis*), který je na červeném seznamu označen jako téměř ohrožený (Kůrka et al. 2015).

V přírodní rezervaci Zlín bylo 481 exemplářů příslušejících k 78 druhům a 19 čeledím. Nejvýznamnějším druhem vyskytujícím se ve všech třech lokalitách je již zmíněný téměř ohrožený sklípkánek hnědý (*Atypus affinis*). Druhy, které se vyskytují ve všech třech lokalitách, jsou tyto: *Atypus affinis*, *Ero tuberculata*, *Enoplognatha ovata*, *Phylloneta impressa*, *Centromerus sylvaticus*, *Drapetisca socialis*, *Linyphia hortensis*, *Linyphia triangularis*, *Microlinyphia pusilla*, *Metellina segmentata*, *Tetragnatha pinicola*, *Araneus diadematus*, *Araniella cucurbitina*, *Cyclosa conica*, *Mangora acalypha*, *Alopecosa pulverulenta*, *Pardosa lugubris*, *Trochosa terricola*, *Coelotes terrestris*, *Anyphaena accentuata*, *Diaea dorsata*, *Misumena vatia*, *Aelurillus v-insignitus*, *Heliophanus cupreus*, *Evarcha falcata*.

Na zkoumaném území na rozdíl od Sušicko-horažďovického vápence a NNR Hůrky u Hranic byly nalezeny tyto druhy: *Euryopsis flavomaculata*, *Walckenaeria alticeps*, *Arctosa lutetiana*, *Abacoproeces saltuum*, *Mansuphantes mansuetus*, *Drassyllus praeficus*, *Palliduphantes pallidus*, *Aulonia albimana*, *Ero cambridgei*, *Alopecosa aculeata*, *Alopecosa taeniata*, *Gibbaranea gibbosa*, *Bathypantes approximatus*, *Araniella opisthographa*, *Araneus triguttatus*, *Clubiona neglecta*, *Araneus sturmi*, *Tetragnatha montana*, *Pachygnatha degeeri*, *Agalenatea redii*.

V lokalitách NNR Hůrky u Hranic a Sušicko-horažďovický vápenec je nejpočetnější čeleď Linyphiidae, stejné je to i v PR Zlín.

Podle červeného seznamu, převzatého z atlasu Pavouci České republiky (Kůrka et al. 2015), bylo zjištěno, že v přírodní rezervaci Zlín se vyskytuje téměř ohrožený druh. Jedná se o sklípkánka hnědého (*Atypus affinis*), který byl nalezen na poměrně xerothermní lokalitě. Sklípkánek byl objeven jen v zemních pastích – v 1. i 2. linii.

Ve střední Evropě se nacházejí 3 druhy rodu *Atypus*. V našich podmínkách je nejhojnějším druhem – Sklípkánek hnědý (*Atypus affinis*). Tento sklípkánek přebývá v málo hustých, zakrslých, suchomilných a teplomilných doubravách. Tato stanoviště jsou ochráněna před teplotními a vlhkostními rozpory stromovým patrem. Sklípkánek hnědý neupřednostňuje zásadité horniny (Řezáč 2009).

V porovnání s jinými druhy pavouků mají sklípkánkovití omezenou možnost migrace. Jejich končetiny jsou uzpůsobeny k pohybu v útlé noře, tudíž jsou na povrchu velmi nemotorní. Na delší vzdálenosti se tedy šíří jen pomocí větru (Řezáč 2009). Tento fakt platí jen pro mláďata 2. instaru (Hajer 1994), která opustí mateřskou noru (Řezáč 2009). Mláďata brzy na jaře vytvoří na vrcholcích rostlin horizontální plachetkovitou pavučinu, ze které vzlétají (Řezáč nepublikovaná data). Tento způsob migrace pomocí větru byl opakovaně pozorován u sklípkánka hnědého (Enock 1885, Wunderlich 1991, Řezáč 2001). Důležité ale je, aby na nové místo dolétli nejméně dva jedinci – samec a samice, kteří musí dospět, najít se a spářit se (Řezáč 2009).

O možnostech šířit se pomocí větru svědčí i povaha obývaných míst. Tato místa mají od začátku malé plochy a jsou náhodně rozmístěna. Při osidlování se tedy sklípkánek bez možnosti šíření větrem neobejde. I přesto je možnost stěhování ve srovnání s ostatními pavouky slabá. Což je doloženo významnou genetickou diferenciací už mezi místy, jejichž vzdálenost je 1 – 10 km (Pedersen a Loeschcke 2001).

8 ZÁVĚR

Výzkum fauny pavouků byl uskutečněn od 2.4. 2014 a byl ukončen 9.11. 2014. Na zkoumaném území bylo získáno dohromady 481 jedinců. Celkem bylo zjištěno 78 druhů, patřící do 19 čeledí. Pro zjištění převažující čeledi byl využit výpočet podle stanoveného vzorce pro dominanci, ze kterého bylo zjištěno, že v přírodní rezervaci Zlín je eudominantní čeleď Linyphiidae. Pomocí Sørensenova indexu podobnosti bylo provedeno srovnání výsledků ze zemních pastí v 1. a 2. linii. Byla vypočítána podobnost, a tím bylo objeveno, že na zkoumané lokalitě se nachází 17 společných druhů, které se objevily již ve zmíněných liniích. V obou sledovaných liniích bylo zjištěno 17 společných druhů. Zbývající druhy byly zjištěny v první a druhé linii. K nejzajímavějším zjištěním patří nález sklípkánka hnědého, který zde vytváří početnou populaci. Dosud v těchto místech nebyla populace tohoto druhu zdokumentována. Nejbližším zdokumentovaným místem je oblast Sušicko-horažďovických vápenců.

Tento druh sklípkánka přežívá v méně teplých až chladnějších a vlhkých místech naší republiky, výjimkou jsou však vyšší polohy, které nevyhledává. Nejčastěji obývá skalnaté srázy v údolích řek – Vltava mezi Českým Krumlovem a Prahou, Berounka na Křivoklátsku, Dolní část Sázavy, Ohře u Klášterce n. O., Střela u Rabštejna n. S., Želivka u Dolních Kralovic, Dyje, Oslava, Bečva. Občas se nachází v údolích větších potoků – podhůří Železných hor. Dále ho můžeme nalézt v pískovcových skalách a skalních městech – České Švýcarsko, Kokořínsko, v krasové oblasti – Český kras, Moravský kras a Hranický kras, Pálava a ostrovy vápenců v jižních Čechách, na svazích kopců – Lovoš v Českém středohoří, Plešivec u Jinců, Žďár u Rokycan, kopce v Žulovské pahorkatině a v Rychlebských horách (Řezáč 2009).

9 RESUMÉ

This research was carried out from 2. 4. 2014 to 9. 11. 2014. On surveyed area was found 481 spiders. It was found 78 kinds of spiders included to 19 menials. To determine the prevailing menials of spiders was used a set formula for domination.

In nature reserve Zlín is dominant menials of Linyphiidae. Using by Sorensen similarity index was compared with the results of pitfall straps in 1st and 2nd line. In nature reserve is 17 common species, same in 1st and 2nd line. The most interesting was finding of sklípkánek hnědý (*Atypus affinis*) who creates larga population there. In these area wasn't this spider dokumented yet.

10 SEZNAM LITERATURY

- Anonymus. 2004. Studie ochrany podzemních a povrchových vod Plzeňského kraje. – *Krajský úřad Plzeňského kraje*.
- Anonymus. 2011. Plán péče o PR Zlín. – *Občanské sdružení MEZI LESY. Ms., depon. in: Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP*, 16 s. Plzeň.
- Buchar, J. a Kůrka, A. 1998. Naši pavouci. – *Academia*, 154 s. Praha.
- Buchar, J. a Růžička, V. 2002. Catalogue of spiders of the Czech Republic. – *Peres Publishers*, 351 s. Praha.
- Enock, F. 1885. The life history of *Atypus piceus*, Sulz. – *Trans. R. Ent. Soc. London*: 389-420.
- Hajer, J. 1994. On the spinning apparatus of spiders of the genus *Atypus* (Araneae, Atypidae). – *Boll. Accad. Gioenia Sci. Nat.* **26**(345): 165-173.
- Hradská, I. a Ťeřál, I. 2011. Pavouci (Araneae) a střevlíkovití brouci (Coleoptera, Carabidae) vybraných lokalit Sušicko-horažďovických vápenců. – *Erica* **18**: 131-146.
- Kubát, K., Hrouda, L., Chrtěk, J. jun., Kaplan, Z., Kirschner, J. a Štěpánek, J. 2002. Klíč ke květeně České republiky. – *Academia*, 928 s. Praha.
- Kůrka, A., Řezáč, M., Macek, R. a Dolanský, J. 2015. Pavouci České republiky. – *Academia*, 621 s. Praha.
- Losos, B., Gulička, J., Lellák, J. a Pelikán, J. 1985. Ekologie živočichů. – *Státní pedagogické nakladatelství*, 316 s. Praha.
- Machač, O. a Niedobová, J. 2015. Spiders (Araneae) of Hůrka u Hranic National Nature Reserve (Moravia, Czech Republic). – *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis* **63**(1): 65-75.
- Matějková, I. 2009. Flóra a vegetace přírodní rezervace Zlín. – *Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor ŽP*, 90 s. Plzeň.
- Pedersen, A. A. a Loeschcke, V. 2001. Conservation genetics of peripheral populations of the mygalomorph spider *Atypus affinis* (Atypidae) in northern Europe. – *Molec. Ecol.* **10**: 1133-1142.
- Quitt, E. 1971. Klimatické oblasti Československa. – *Academia*, 73 s. Praha.
- Řezáč, M. 2002. Ekologie, rozšíření a karyologie druhů rodu *Atypus* (Araneae, Atypidae) v Čechách. – *MS, DP*, Přírodovědecká fakulta Univerzita Karlova, 136 s. Praha.

Řezáč, M. 2009. Rozšíření a ochrana pavouků sklípkánek (Araneae: *Atypus* spp.) v České republice. – *Příroda* **28**: 3-43.

Wunderlich, J. 1991. Über die Lebensweise und zur Unterscheidung der heimischen Arten der Tapezierspinnen (Mygalomorphae: Atypidae). – *Arachnol. Anz.* **13**: 6-10.

Internetové zdroje

[1] Mapy.cz [online]. [cit. 2015-25-06]. Dostupné na www:

<http://www.mapy.cz/turisticka?x=13.3613712&y=49.6056409&z=15&source=ward&id=1977>

[2] Mapy.cz [online]. [cit. 2015-25-06]. Dostupné na www:

<http://www.mapy.cz/letecka-2006?x=13.3646757&y=49.6050291&z=15&source=ward&id=1977>

[3] Macek, R. 2006. Pavouci České republiky [online]. [cit. 2015-25-06].

Dostupné na www:

<http://www.pavouci-cz.eu/>

11 SEZNAM PŘÍLOH

TABULKA 1: PŘEHLED DRUHŮ, KTEŘÍ BYLI ZÍSKÁNI V 1. LINII	II
TABULKA 2: VYPOČÍTANÁ DOMINANCE ČELEDÍ ZE ZEMNÍ PASTI, TÝKAJÍCÍ SE 2. LINIE	III
TABULKA 3: PŘEHLED DRUHŮ, KTEŘÍ BYLI ZÍSKÁNI V 2. LINII	III
TABULKA 4: VYPOČÍTANÁ DOMINANCE ČELEDÍ ZE ZEMNÍ PASTI, TÝKAJÍCÍ SE 2. LINIE	IV
TABULKA 5: PŘEHLED DRUHŮ, KTEŘÍ BYLI ZÍSKÁNI RŮZNÝMI METODAMI SBĚRU	V
TABULKA 6: PŘEHLED JUVENILNÍCH DRUHŮ	VII
OBR. 1: POHLED NA PŘÍRODNÍ REZERVACI ZLÍN	VIII
OBR. 2: VNITŘEK PŘÍRODNÍ REZERVACE ZLÍN	VIII
OBR. 3: VNITŘEK PŘÍRODNÍ REZERVACE ZLÍN	IX
OBR. 4: UVNITŘ PŘÍRODNÍ REZERVACE	IX
OBR. 5: PŘÍRODNÍ REZERVACE ZLÍN	X
OBR. 6: POHLED NA NITRO REZERVACE	X
OBR. 7: ZEMNÍ PAST	XI
OBR. 8: ZEMNÍ PAST	XI
OBR. 9: PAVOUČÍ PAVUČINA	XII
OBR. 10: KŘIŽÁK ČTYŘSKVRNNÝ (<i>ARANEUS QUADRATUS</i> , SAMICE)	XII
OBR. 11: KŘIŽÁK OBECNÝ (<i>ARANEUS DIADEMATUS</i> , SAMICE)	XIII
OBR. 12: DETAIL KŘIŽÁKA OBECNÉHO (<i>ARANEUS DIADEMATUS</i> , SAMICE)	XIII
OBR. 13: META (<i>METELLINA</i> SP.)	XIV
OBR. 14: KŘIŽÁK OBECNÝ (<i>ARANEUS DIADEMATUS</i> , SAMICE)	XIV
OBR. 15: META (<i>METELLINA</i> SP.)	XV
OBR. 16: META (<i>METELLINA</i> SP.)	XV
OBR. 17: KŘIŽÁK VÍŘIVÝ (<i>CYCLOSA CONICA</i>)	XVI
OBR. 18: PLACHETNATKA (<i>LINYPHIA</i> SP.)	XVI
OBR. 19: META (<i>METELLINA</i> SP.)	XVII
OBR. 20: MALOČKA SMARAGDOVÁ (<i>MICROMMATA VIRESCENS</i>)	XVII
OBR. 21: MALOČKA SMARAGDOVÁ (<i>MICROMMATA VIRESCENS</i>)	XVIII
OBR. 22: LOVČÍ HAJNÍ (<i>PISAURA MIRABILIS</i>)	XVIII

PŘÍLOHA 1

Tabulka 1: Přehled druhů, kteří byli získáni v 1. linii

Čeľad' / druh	M	F	J	Celkem
Atypidae				
<i>Atypus affinis</i>	4			4
Clubionidae				
<i>Clubiona brevipes</i>	1			1
Dysderidae				
<i>Harpactea rubicunda</i>		2		2
Gnaphosidae				
<i>Drassyllus praeficus</i>		1		1
<i>Haplodrassus signifer</i>	1			1
<i>Haplodrassus silvestris</i>		1		1
<i>Zelotes petrensis</i>	2		1	3
<i>Zelotes subterraneus</i>	1	1		2
Linyphiidae				
<i>Abacoproeces saltuum</i>	1			1
<i>Ceratinella brevis</i>	2			2
<i>Lepthyphantes minutus</i>		1		1
<i>Linyphia hortensis</i>	5			5
<i>Palliduphantes pallidus</i>		1		1
<i>Tenuiphantes alacris</i>		1		1
<i>Tenuiphantes cristatus</i>	1	1		2
<i>Tenuiphantes flavipess</i>		1		1
<i>Walckenaeria atrotibialis</i>	1			1
<i>Walckenaeria furcillata</i>	2	1		3
Lycosidae				
<i>Alopecosa aculeata</i>	5			5
<i>Alopecosa pulverulenta</i>		2		2
<i>Pardosa lugubris</i>	7	2		9
<i>Pardosa</i> sp.			1	1
<i>Trochosa</i> sp.			2	2
<i>Trochosa terricola</i>		4		4
Mimetidae				
<i>Ero cambridgei</i>	1	1		2
Miturgidae				
<i>Zora spinimana</i>		1		1
Theridiidae				
<i>Enoplognatha ovata</i>	1			1
<i>Euryopis flavomaculata</i>	6			6
Celkem	41	21	4	66

Vysvětlivky: M – male, F – female, J – juvenile

Tabulka 2: Vypočítaná dominance čeledí ze zemní pasti, týkající se 2. linie

Čeď	Počet druhů	Dominance
Atypidae	1	3,85 %
Clubionidae	1	3,85 %
Dysderidae	1	3,85 %
Gnaphosidae	5	19,23 %
Linyphiidae	10	38,46 %
Lycosidae	4	15,38 %
Mimetidae	1	3,85 %
Miturgidae	1	3,85 %
Theridiidae	2	7,69 %
Celkem	26	100%

Tabulka 3: Přehled druhů, kteří byli získáni v 2. linii

Čeď / druh	M	F	J	Celkem
Agelenidae				
<i>Coelotes terrestris</i>			1	1
Atypidae				
<i>Atypus affinis</i>	2		1	3
Dysderidae				
<i>Harpactea rubicunda</i>	1	4		5
Gnaphosidae				
<i>Haplodrassus signifer</i>	1	1		2
<i>Haplodrassus silvestris</i>	2			2
<i>Zelotes petrensis</i>	1			1
<i>Zelotes sp.</i>			1	1
<i>Zelotes subterraneus</i>	1			1
Linyphiidae				
<i>Abacoproeces saltuum</i>	5			5
<i>Centromerus sylvaticus</i>		1		1
<i>Drapetisca socialis</i>		1		1
<i>Lepthyphantes minutus</i>	1			1
<i>Linyphia hortensis</i>	1			1
<i>Linyphia triangularis</i>	1	1		2
<i>Mansuphantes mansuetus</i>		1		1
<i>Maso sundevalli</i>	1			1
<i>Micrargus herbigradus</i>	1			1
<i>Tenuiphantes cristatus</i>	1	2		3
<i>Walckenaeria alticeps</i>	1			1

<i>Walckenaeria atrotibialis</i>	4	5		9
<i>Walckenaeria furcillata</i>	1			1
Lycosidae				
<i>Arctosa lutetiana</i>	5			5
<i>Aulonia albimana</i>	1	2		3
<i>Pardosa lugubris</i>	57	2		59
<i>Trochosa</i> sp.			1	1
<i>Trochosa terricola</i>	2	2		4
<i>Xerolycosa nemoralis</i>		1		1
Miturgidae				
<i>Zora spinimana</i>	4			4
Phrurolithidae				
<i>Phrurolithus festivus</i>	1	2		3
Sparassidae				
<i>Micrommata virescens</i>		1		1
Theridiidae				
<i>Enoplognatha ovata</i>		1		1
<i>Euryopis flavomaculata</i>	20			20
Thomisidae				
<i>Xysticus</i> sp.			1	1
Celkem	115	27	5	147

Vysvětlivky: M – male, F - female, J – juvenile

Tabulka 4: Vypočítaná dominance čeledí ze zemní pasti, týkající se 2. linie

Čeď	Počet druhů	Dominance
Agelenidae	1	3, 33 %
Atypidae	1	3, 33 %
Dysderidae	1	3, 33 %
Gnaphosidae	4	13, 33 %
Linyphiidae	13	43, 33 %
Lycosidae	5	16, 68 %
Miturgidae	1	3, 33 %
Phrurolithidae	1	3, 33 %
Sparassidae	1	3, 33 %
Theridiidae	2	6, 68 %
Celkem	30	100%

Tabulka 5: Přehled druhů, kteří byli získáni různými metodami sběru

Čeled' / druh	M	F	J	Celkem	MS
Agelenidae					
<i>Tegenaria ferruginea</i>		1		1	IS
Anyphaenidae					
<i>Anyphaena accentuata</i>	5	33		38	SM, SK
Araneidae					
<i>Agelenatea redii</i>		1		1	SK
<i>Araneus diadematus</i>	1	7		8	SM
<i>Araneus sturmi</i>		1		1	SK
<i>Araneus triguttatus</i>		1		1	SK
<i>Araniella cucurbitina</i>		24		24	SM, SK
<i>Araniella opisthographa</i>		2		2	SM, SK
<i>Cercidia prominens</i>	1	3		4	SM, SK
<i>Cyclosa conica</i>	5	4		9	SM
<i>Cyclosa oculata</i>		1		1	SK
<i>Gibbaranea gibbosa</i>		1		1	SK
<i>Mangora acalypha</i>	2	2		4	SM, SK, PR
Clubionidae					
<i>Clubiona neglecta</i>		1		1	SK
Linyphiidae					
<i>Bathyphantes approximatus</i>	1			1	PR
<i>Centromerus sylvaticus</i>	1			1	PR
<i>Linyphia hortensis</i>	4			4	SM
<i>Linyphia triangularis</i>	5	13		18	SM, PR
<i>Macrargus rufus</i>		1		1	PR
<i>Microlinyphia pusilla</i>	1			1	SM
<i>Tenuiphantes tenebricola</i>		1		1	PR
Lycosidae					
<i>Alopecosa taeniata</i>	1	1		2	SM, PR
<i>Pardosa lugubris</i>	2	5		7	SM, PR
Mimetidae					
<i>Ero tuberculata</i>	1			1	SM
Miturgidae					
<i>Zora spinimana</i>		3		3	PR
Philodromidae					
<i>Philodromus cespitum</i>		2		2	SM, SK
<i>Philodromus praedatus</i>		1		1	SM
Pisauridae					
<i>Pisaura mirabilis</i>	5	18		23	SM
Salticidae					
<i>Aelurillus v-insignitus</i>		1		1	SM
<i>Evarcha arcuata</i>		3		3	SM
<i>Evarcha falcata</i>	7	5		12	SM

<i>Heliophanus cupreus</i>		1		1	SM
Sparassidae					
<i>Micrommata virescens</i>	3	19		22	SM
Tetragnathidae					
<i>Metellina mengei</i>	2	1		3	SM
<i>Metellina segmentata</i>	22	26		48	SM, SK, PR
<i>Pachygnatha degeeri</i>		1		1	SK
<i>Tetragnatha montana</i>		1		1	SK
<i>Tetragnatha pinicola</i>		1		1	SM
Theridiidae					
<i>Enoplognatha ovata</i>		2		2	SM
<i>Platnickina tinctoria</i>		1		1	SK
<i>Phylloneta impressa</i>		1		1	SK
Thomisidae					
<i>Diaea dorsata</i>		2		2	SK
<i>Misumena vatia</i>	2	1		3	SM, SK
<i>Xysticus audax</i>	1			1	SM
<i>Xysticus bifasciatus</i>		2		2	SK
<i>Xysticus cristatus</i>	1			1	SK
Celkem	73	195	0	268	

Vysvětlivky: M – male, F - female, J – juvenile, MS – metoda sběru, SM – smýkání, SK – sklepávání, PR - prosev

Komentář:

Pomocí smýkání, sklepávání a prosevu bylo na zkoumaném území nalezeno 46 druhů, patřící do 15 čeledí.

Tabulka 6: Přehled juvenilních druhů

Čeleď / druh	25.6. - 23. 7. 2014	18. 9. 2014	14. 10. 2014	MS	Celkem
Atypidae					
<i>Atypus affinis</i>		1		ZP - 2. linie	1
Agelenidae					
<i>Coelotes terrestris</i>	1			ZP - 2. linie	1
Gnaphosidae					
<i>Zelotes</i> sp.	1			ZP - 2. linie	1
<i>Zelotes petrensis</i>			1	ZP - 1. linie	1
Lycosidae					
<i>Pardosa</i> sp.			1	ZP - 1. linie	1
<i>Trochosa</i> sp.	1	1	1	ZP - 1. a 2. linie	3
Thomisidae					
<i>Xysticus</i> sp.		1		ZP - 2. linie	1
Celkem	3	3	3		9

Vysvětlivky: MS – metoda sběru, ZP – zemní past

PŘÍLOHA 2

Obr. 1: Pohled na přírodní rezervaci Zlín

Obr. 2: Vnitřek přírodní rezervace Zlín

Obr. 3: Vnitřek přírodní rezervace Zlín

Obr. 4: Uvnitř přírodní rezervace

Obr. 5: Přírodní rezervace Zlín

Obr. 6: Pohled na nitro rezervace

Obr. 7: Zemní past

Obr. 8: Zemní past

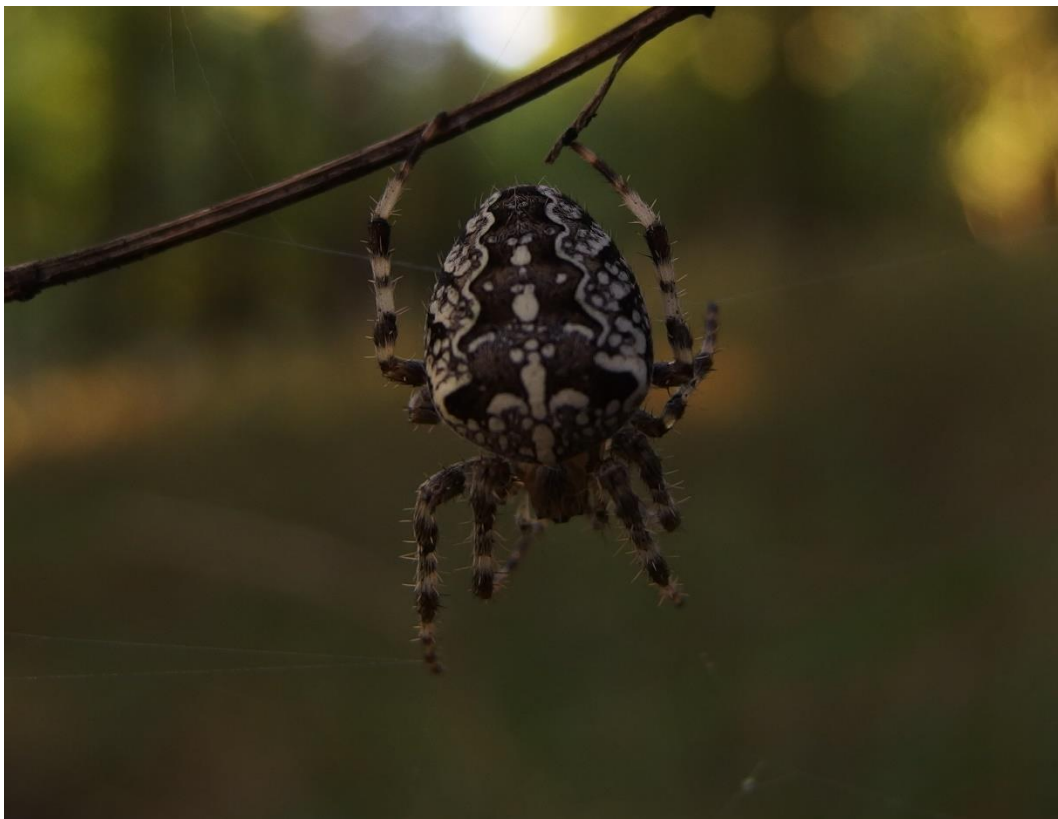

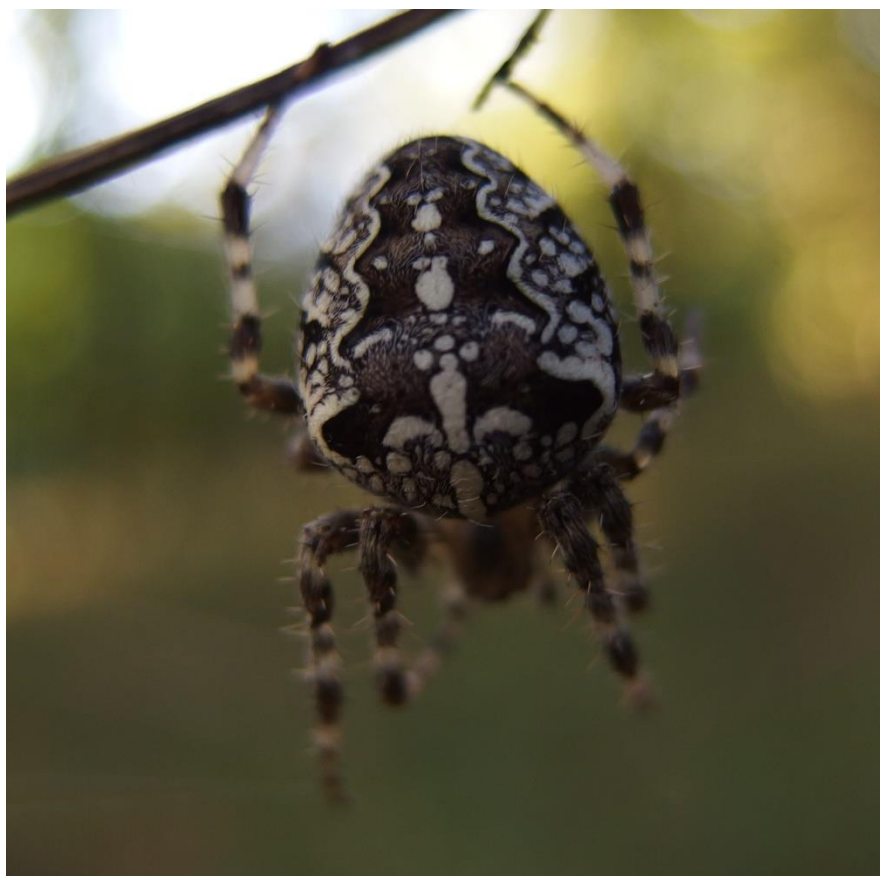
Obr. 9: Pavoučí pavučina

Obr. 10: Křížák čtyřskvrnný (*Araneus quadratus*, samice)

Obr. 11: Křížák obecný (*Araneus diadematus*, samice)

Obr. 12: Detail křížáka obecného (*Araneus diadematus*, samice)

Obr. 13: Meta (*Metellina* sp.)

Obr. 14: Křižák obecný (*Araneus diadematus*, samice)

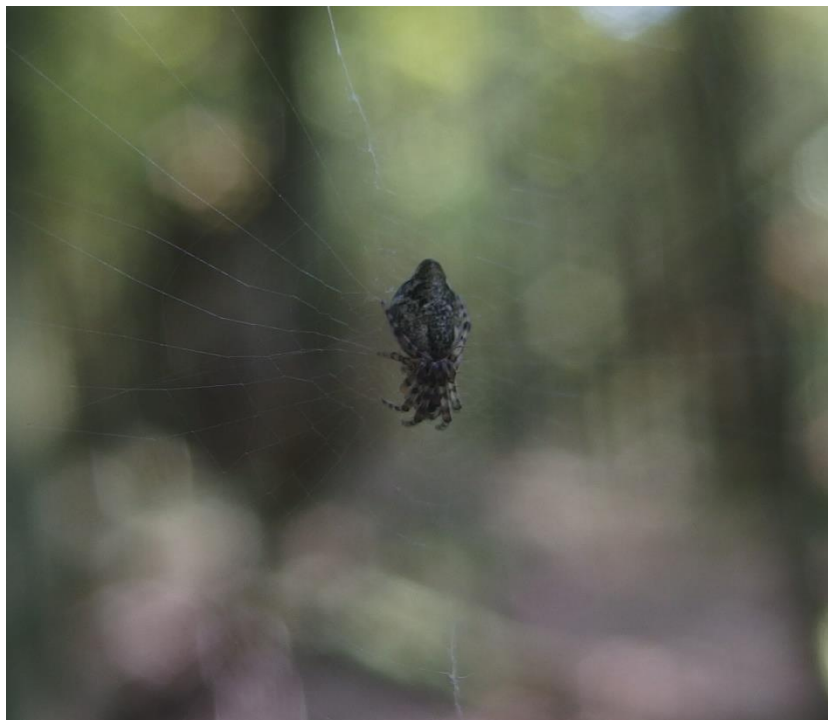

Obr. 15: Meta (*Metellina* sp.)

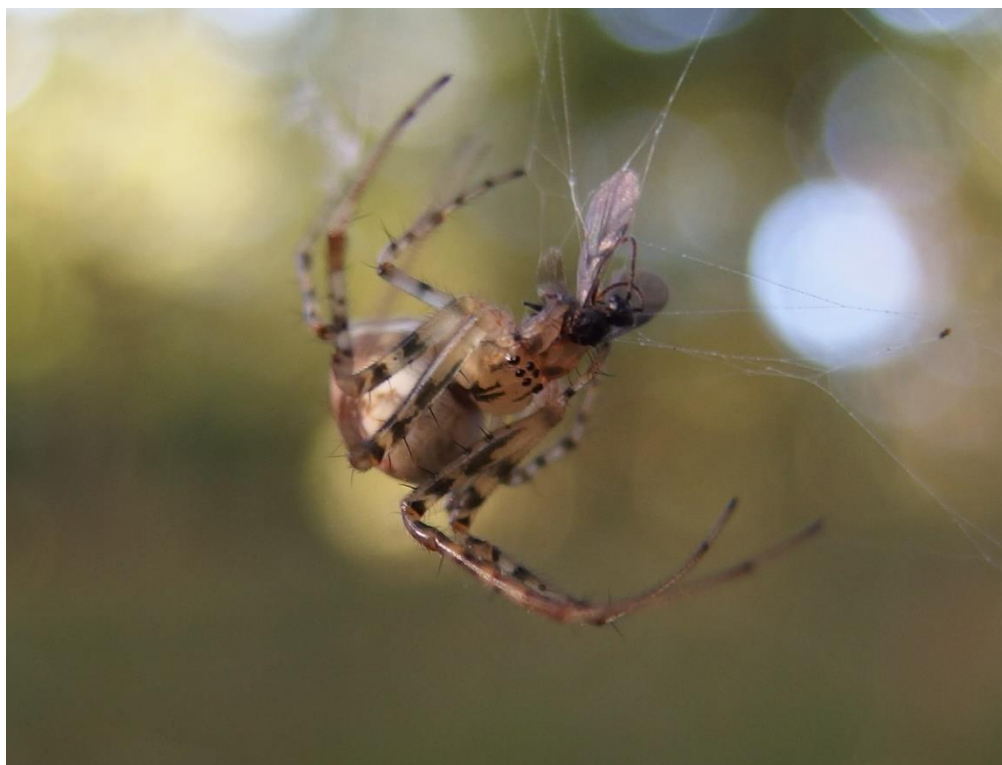
Obr. 16: Meta (*Metellina* sp.)

Obr. 17: Křížák vířivý (*Cyclosa conica*)

Obr. 18: Plachetnatka (*Linyphia* sp.)

Obr. 19: Meta (*Metellina* sp.)

Obr. 20: Maloočka smaragdová (*Micrommata virescens*)

Obr. 21: Maloočka smaragdová (*Micrommata virescens*)

Obr. 22: Lovčí hajní (*Pisaura mirabilis*)